

แผนบริหารความเสี่ยง และการควบคุมภายใน กรมประมง

ปีงบประมาณ พ.ศ. 2567

- หลักการบริหารจัดการความเสี่ยงระดับองค์กร
- ความรู้เกี่ยวกับการบริหารความเสี่ยง
- การจัดทำแผนบริหารความเสี่ยง

จัดทำโดย
กลุ่มพัฒนาระบบบริหาร

คำนำ

ด้วยพระราชบัญญัติวินัยการเงินการคลังของรัฐ พ.ศ. ๒๕๖๑ มาตรา ๗๙ ให้นหน่วยงานของรัฐจัดให้มีการตรวจสอบภายใน การควบคุมภายในและการบริหารจัดการความเสี่ยง โดยให้ถือปฏิบัติตามมาตรฐานและหลักเกณฑ์ที่กระทรวงการคลังกำหนด ซึ่งการบริหารจัดการความเสี่ยง (Risk Management) เป็นเครื่องมือสำคัญต่อการบริหารเชิงยุทธศาสตร์ในการผลักดันให้ภาครัฐมีผลการดำเนินงานที่เป็นเลิศ มีกระบวนการที่ใช้ในการบริหารจัดการเหตุการณ์ที่อาจเกิดขึ้นและส่งผลกระทบต่อหน่วยงานของรัฐ ซึ่งการบริหารความเสี่ยงที่มีประสิทธิภาพจะช่วยเพิ่มโอกาสความสำเร็จ ลดโอกาสของความล้มเหลว ลดความไม่แน่นอนในผลการดำเนินงานโดยรวมขององค์กร ช่วยให้หน่วยงานสามารถบรรลุจุดมุ่งหมายตามวิสัยทัศน์ พันธกิจ ขององค์กรและยุทธศาสตร์ที่วางไว้ได้เพื่อให้เป็นไปตามพระราชบัญญัติวินัยการเงินการคลังของรัฐ พ.ศ. ๒๕๖๑ มาตรา ๗๙ ดังกล่าวข้างต้นกลุ่มพัฒนาระบบบริหาร กรมประมง จึงได้จัดทำแผนการบริหารความเสี่ยงกรมประมงประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๗ โดยมีความสอดคล้องกับแผนปฏิบัติราชการประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๗ ของกรมประมง โดยใช้แนวทางการวิเคราะห์และจัดทำแผนบริหารความเสี่ยงตามมาตรฐาน COSO (Committee of Sponsoring Organization of the Tread way Commission) เพื่อรองรับการเปลี่ยนแปลงที่อาจเกิดขึ้นจากการดำเนินงานแผนงาน/โครงการที่สำคัญ กรมประมงหวังเป็นอย่างยิ่งว่าแผนการบริหารความเสี่ยงกรมประมง ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๗ ฉบับนี้ จะเป็นประโยชน์แก่ผู้บริหาร ผู้ปฏิบัติงาน นำไปเป็นกรอบแนวทางการดำเนินงานด้านบริหารความเสี่ยง และก่อให้เกิดประโยชน์สูงสุดต่อการบรรลุเป้าหมายการดำเนินงานขององค์กรต่อไป

กลุ่มพัฒนาระบบบริหาร

กรมประมง

มีนาคม ๒๕๖๗

สารบัญ

เรื่อง	หน้า
ส่วนที่ ๑	
หลักการบริหารจัดการความเสี่ยงระดับองค์กร	๑
๑. หลักการและเหตุผล	๑
๒. วัตถุประสงค์การจัดทำแผนบริหารความเสี่ยงและการควบคุมภายใน	๒
๓. ความหมายและคำจำกัดความ	๒
๔. ความรู้เกี่ยวกับการบริหารความเสี่ยง	๒
๔.๑ องค์ประกอบของการบริหารความเสี่ยง ERM (Enterprise Risk Management)	๒
๔.๑.๑ สภาพแวดล้อมภายในองค์กร (Internal Environment)	๓
๔.๑.๒ การกำหนดวัตถุประสงค์ (Objective Setting)	๓
๔.๑.๓ การระบุความเสี่ยง	๓
๔.๑.๔ การประเมินความเสี่ยง (Risk Assessment)	๔
๔.๑.๕ การตอบสนองความเสี่ยง (Risk Response)	๔
๔.๑.๖ กิจกรรมควบคุม (Control Activities)	๔
๔.๑.๗ การสื่อสารและระบบสารสนเทศ (Communication and Information)	๕
๔.๑.๘ การติดตามผลและทบทวน (Risk Monitoring)	๖
๔.๒ องค์ประกอบของการควบคุมภายในระดับองค์กร	๖
๔.๒.๑ สภาพแวดล้อมการควบคุม (Control Environment)	๗
๔.๒.๒ การประเมินความเสี่ยง (Risk Assessment)	๗
๔.๒.๓ กิจกรรมควบคุม (Control Activities)	๗
๔.๒.๔ สารสนเทศและการสื่อสาร (Information and Communication)	๗
๔.๒.๕ กิจกรรมการติดตามผล (Monitoring Activities)	๘
ส่วนที่ ๒	
การจัดทำแผนบริหารความเสี่ยงและควบคุมภายในของกรมประมง	๙
๑. การจัดทำแผนบริหารความเสี่ยงและควบคุมภายในของกรมประมง ประจำปีงบประมาณ ๒๕๖๗	๙
๒. องค์ประกอบของการบริหารความเสี่ยง	๙
๒.๑ สภาพแวดล้อมภายในองค์กร	๙
๒.๑.๑ รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พ.ศ. ๒๕๖๐	๙
๒.๑.๒ ยุทธศาสตร์ชาติ พ.ศ. ๒๕๖๑ - ๒๕๘๐	๙
๒.๑.๓ แผนการปฏิรูปประเทศ ๑๑ ด้าน	๑๐
๒.๑.๔ แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ ๑๓ (พ.ศ. ๒๕๖๖ - ๒๕๗๐)	๑๐
๒.๑.๕ แผนปฏิบัติการราชการกรมประมง พ.ศ. ๒๕๖๖ - ๒๕๗๐	๑๑
๒.๒ การกำหนดวัตถุประสงค์	๑๒
๒.๓ การค้นหาและระบุความเสี่ยง	๑๓
๒.๔ การประเมินความเสี่ยง	๑๓

สารบัญ (ต่อ)

เรื่อง

หน้า

๒.๕ การตอบสนองความเสี่ยง	๑๖
๒.๖ การติดตามประเมินผลและจัดทำรายงาน	๑๖
๒.๖.๑ คณะกรรมการควบคุมภายในกรมประมงและบริหารความเสี่ยง	๑๖
๒.๖.๒ คณะทำงานประเมินผลการควบคุมภายในและประเมินความเสี่ยง	๑๗
๒.๖.๓ ระดับหน่วยงานย่อย (กอง)	๑๗
๒.๖.๔ ผู้ตรวจสอบภายใน	๑๗
๒.๖.๕ บทบาทและความรับผิดชอบของเจ้าหน้าที่ระดับปฏิบัติ	๑๗
๒.๗ การสื่อสารและการรายงาน	๑๘
๓. (ร่าง) แผนบริหารความเสี่ยงประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๗	๑๘
๔. การควบคุมภายในกรมประมงประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๗	๒๖

ส่วนที่ ๑

หลักการบริหารจัดการความเสี่ยงระดับองค์กร

๑. หลักการและเหตุผล

ตามแนวทางการบริหารจัดการภาครัฐแนวใหม่ได้ให้ความสำคัญกับ “การบริหารความเสี่ยง” ซึ่งเป็นเครื่องมือสำคัญต่อการบริหารเชิงยุทธศาสตร์ในการผลักดันให้ภาครัฐมีผลการดำเนินงานที่เป็นเลิศ เป็นองค์การที่มีสมรรถนะสูง (High Performance Organization : HPO) และเป็นกระบวนการที่สำคัญในการเน้นความสำคัญหรือชี้ให้เห็นความเสี่ยงที่จะส่งผลกระทบต่อกิจกรรมที่องค์กรต้องดำเนินการให้บรรลุตามเป้าประสงค์และประเด็นยุทธศาสตร์ที่วางไว้ การบริหารความเสี่ยงที่ดี คือ บุคลากรที่เกี่ยวข้องทุกฝ่ายภายในองค์กรได้มีส่วนร่วมในการวิเคราะห์ตรวจสอบ ประเมินความเสี่ยงและผลกระทบที่อาจเกิดขึ้นกับองค์กรอยู่เสมอ รวมทั้งร่วมกันวางแผนป้องกันและควบคุมให้เหมาะสมกับภารกิจ เพื่อลดสภาพปัญหาหรือหลีกเลี่ยงความเสี่ยงที่อาจเกิดขึ้นและสร้างความเสียหายหรือความสูญเสียให้กับองค์กรได้ ตามเกณฑ์การพัฒนาคุณภาพการบริหารจัดการภาครัฐ (PMQA ๔.๐) หมวด ๒ การวางแผนเชิงยุทธศาสตร์ ซึ่งกำหนดว่าส่วนราชการต้องมีการวิเคราะห์และจัดทำแผนบริหารความเสี่ยงตามมาตรฐาน COSO เพื่อเตรียมการรองรับการเปลี่ยนแปลงที่อาจเกิดขึ้นจากการดำเนินแผนงาน/โครงการที่สำคัญซึ่งต้องครอบคลุมความเสี่ยงด้านธรรมาภิบาล ในการป้องกันข้อผิดพลาด หรือลดโอกาสที่จะทำให้องค์การเกิดความเสียหายหรือล้มเหลว โดยให้ระดับความเสี่ยงและผลกระทบที่เกิดขึ้นในอนาคตให้อยู่ในระดับที่สามารถรับได้และมีการติดตามประเมินผลได้อย่างมีประสิทธิภาพเป็นไปตามแนวทางการบริหารเชิงยุทธศาสตร์ที่ดำเนินการอยู่ในปัจจุบัน ประกอบกับได้มีข้อกำหนดพระราชบัญญัติการเงินการคลัง พ.ศ. ๒๕๖๒ ในมาตรา ๗๙ กำหนดให้หน่วยงานของรัฐจัดให้มีการตรวจสอบภายใน การควบคุมภายใน และการบริหารความเสี่ยงโดยถือตามมาตรฐานและหลักเกณฑ์ที่ พ.ร.บ. การเงินการคลังฯ กำหนดทั้งนี้ในปัจจุบันการบริหารความเสี่ยงจำเป็นจะต้องดำเนินการให้ครอบคลุมตามหลักการบริหารกิจการบ้านเมืองที่ดี หรือหลักธรรมาภิบาล (Good Governance) อันประกอบด้วย ๑๐ หลัก คือ หลักการตอบสนอง (Responsiveness) หลักประสิทธิภาพ (Effectiveness) หลักประสิทธิภาพ/คุ้มค่า (Efficiency/Value for money) หลักความเสมอภาค (Equity) หลักมุ่งเน้นฉันทามติ (Consensus Oriented) หลักการตรวจสอบได้/มีภาระรับผิดชอบ (Accountability) หลักเปิดเผย/โปร่งใส (Transparency) หลักการกระจายอำนาจ (Decentralization) หลักการมีส่วนร่วม (Participation) หลักนิติธรรม (Rule of Law) เป็นหลักที่นำมาใช้บริหารงานในปัจจุบันอย่างแพร่หลาย ช่วยส่งเสริมให้องค์กรดำเนินงานได้อย่างมีประสิทธิภาพ สร้างศรัทธาและความเชื่อมั่นองค์กรให้แก่บุคคลภายนอก และทำให้เกิดการพัฒนาองค์กรอย่างต่อเนื่องแต่จากการเปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็วของสภาพเศรษฐกิจ สังคม เทคโนโลยี รวมถึงความคาดหวังของ ประชาชน หน่วยงานของรัฐทุกหน่วยงานต้องเผชิญกับความเสี่ยงทั้งปัจจัยภายในและภายนอก ผู้บริหารมีหน้าที่ รับผิดชอบโดยตรงในการบริหารจัดการความเสี่ยง ซึ่งหลักการบริหารจัดการความเสี่ยงระดับองค์กรถือเป็นเครื่องมือที่สำคัญของผู้บริหารในการบริหารการดำเนินงานให้บรรลุวัตถุประสงค์ขององค์กร โดยระบบการบริหารจัดการความเสี่ยงที่ดีจะช่วยหน่วยงานในการวางแผนและจัดการเหตุการณ์ด้านลบที่อาจเกิดขึ้น อันเป็นอุปสรรคต่อการบรรลุวัตถุประสงค์ของหน่วยงาน รวมถึงช่วยหน่วยงานในการบริหารจัดการเพื่อสร้างหรือฉวยโอกาส หรือได้รับประโยชน์จากเหตุการณ์ด้านบวกที่อาจเกิดขึ้น ส่งผลให้หน่วยงานสามารถเพิ่มศักยภาพและขีดความสามารถในการให้บริการของหน่วยงานของรัฐ เพื่อให้ประชาชนและประเทศชาติ ได้รับประโยชน์สูงสุดจากการบริหารจัดการความเสี่ยงภายใต้หลักธรรมาภิบาล กลุ่มพัฒนาระบบบริหารจึงนำแนวทางการบริหารจัดการความเสี่ยงสำหรับหน่วยงานของรัฐ เรื่อง หลักการบริหารจัดการความเสี่ยงระดับองค์กร เป็นกรอบแนวทางที่ช่วยให้กรมประมงสามารถนำหลักการบริหารจัดการความเสี่ยงไปปรับใช้เพื่อวางระบบการบริหารจัดการความเสี่ยงระดับองค์กรได้อย่างเหมาะสม ซึ่งแนวทางการบริหารจัดการความเสี่ยงอาจมีเนื้อหาบางส่วน เกี่ยวข้องกับการควบคุมภายใน เนื่องจากการควบคุมภายในถือเป็นส่วนหนึ่งของ

การบริหารจัดการความเสี่ยงระดับองค์กร ดังนั้นกลุ่มพัฒนาระบบบริหารจึงดำเนินการจัดทำแผนบริหารความเสี่ยง โดยเชื่อมโยงการควบคุมภายในและการบริหารจัดการความเสี่ยงเข้าด้วยกัน

๒. วัตถุประสงค์การจัดทำแผนบริหารความเสี่ยงและการควบคุมภายใน

๒.๑ เพื่อใช้เป็นเครื่องมือในการกำหนดแนวทางบริหารความเสี่ยงและการควบคุมภายในสำหรับหน่วยงานทุกระดับของกรมประมง

๒.๒ เพื่อให้ฝ่ายบริหาร/ผู้ปฏิบัติงาน เข้าใจหลักการ แนวคิด วิธีการ และกระบวนการบริหารความเสี่ยง

๒.๓ เพื่อให้มีการปฏิบัติตามกระบวนการบริหารความเสี่ยงและการควบคุมภายในอย่างเป็นระบบ และมีความต่อเนื่อง

๓. ความหมายและคำจำกัดความ

การบริหารจัดการความเสี่ยง หมายความว่า กระบวนการบริหารจัดการเหตุการณ์ที่อาจเกิดขึ้นและส่งผลกระทบต่อหน่วยงานของรัฐ เพื่อให้หน่วยงานของรัฐสามารถดำเนินงานให้บรรลุ วัตถุประสงค์ของหน่วยงาน รวมถึงเพื่อเพิ่มศักยภาพและขีดความสามารถให้หน่วยงานของรัฐ

ความเสี่ยง หมายความว่า ความเป็นไปได้ของเหตุการณ์ที่อาจเกิดขึ้น และเป็นอุปสรรค ต่อการบรรลุ วัตถุประสงค์ของหน่วยงาน

ผู้รับผิดชอบ หมายถึง ฝ่ายบริหาร และบุคลากรที่มีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการจัดทำยุทธศาสตร์ และการบริหารจัดการความเสี่ยงของหน่วยงานของรัฐ ดำเนินการเกี่ยวกับการบริหารจัดการความเสี่ยงสำหรับหน่วยงานของรัฐ

หน้าที่ของผู้รับผิดชอบ หมายถึง รับผิดชอบในการจัดทำแผนการบริหารจัดการความเสี่ยง ติดตาม ประเมินผลการบริหารจัดการความเสี่ยง จัดทำรายงานผลตามแผนการบริหารจัดการความเสี่ยง พิจารณาทบทวน แผนการบริหารจัดการความเสี่ยง

๔. ความรู้เกี่ยวกับการบริหารความเสี่ยง

การบริหารความเสี่ยงตามมาตรฐานของ COSO เป็นกระบวนการบริหารความเสี่ยง รวมถึงการจัดทำ รายงานด้านการบริหารความเสี่ยง ซึ่งแบ่งออกเป็น ๒ ส่วน คือ รายงานแผนบริหารความเสี่ยง และรายงานผล ประเมินระบบการควบคุมภายใน ซึ่งกรมประมงมีความต้องการให้บุคลากรของกรมประมงมีความรู้ความเข้าใจงาน ด้านบริหารความเสี่ยง สามารถเห็นภาพความเชื่อมโยงและสอดคล้องของยุทธศาสตร์ชาติ และยุทธศาสตร์อื่นๆ จากแผนบริหารความเสี่ยงดังนี้

๔.๑ องค์ประกอบของการบริหารความเสี่ยง ERM (Enterprise Risk Management)

องค์ประกอบของการบริหารความเสี่ยง ERM (Enterprise Risk Management) ประกอบด้วย องค์ประกอบ ๘ ประการ ซึ่งครอบคลุมแนวทางการกำหนดนโยบายการบริหารงานการดำเนินงานและการบริหาร ความเสี่ยง ปรากฏตามแผนภาพที่ ๑

แผนภาพที่ ๑ องค์ประกอบของการบริหารความเสี่ยง ERM (Enterprise Risk Management)

๔.๑.๑ สภาพแวดล้อมภายในองค์กร (Internal Environment) เป็นพื้นฐานที่สำคัญสำหรับกรอบการบริหารความเสี่ยง สภาพแวดล้อมที่มีอิทธิพลต่อการกำหนดกลยุทธ์และเป้าหมายขององค์กร การกำหนดกิจกรรม การบ่งชี้ และจัดการความเสี่ยง สภาพแวดล้อมภายในองค์กรประกอบด้วยหลายปัจจัย เช่น จริยธรรม วัฒนธรรม วิธีการทำงานของผู้บริหารและบุคลากร รวมถึงปรัชญาและวัฒนธรรมในการบริหารความเสี่ยงที่ยอมรับได้ (Risk Appetite) เป็นส่วนที่สำคัญอย่างหนึ่งของสภาพแวดล้อมภายในองค์กร และมีผลต่อการกำหนดกลยุทธ์เพื่อนำไปดำเนินการให้องค์กรบรรลุเป้าหมายทั้งด้านผลตอบแทนและการเติบโตกลยุทธ์แต่ละแบบนั้นมีความเสี่ยงที่เกี่ยวข้องแตกต่างกัน ดังนั้นการบริหารความเสี่ยงจึงช่วยให้ผู้บริหารกำหนดกลยุทธ์ที่มีความเสี่ยงที่องค์กรสามารถยอมรับได้

๔.๑.๒ การกำหนดวัตถุประสงค์ (Objective Setting) องค์กรต้องพิจารณาการกำหนดวัตถุประสงค์ในการบริหารความเสี่ยงให้มีความสอดคล้องกับเป้าหมายเชิงกลยุทธ์และความเสี่ยงที่องค์กรยอมรับได้ เพื่อวางเป้าหมายในการบริหารความเสี่ยงขององค์กรได้อย่างชัดเจนและเหมาะสม

๔.๑.๓ การระบุความเสี่ยง หรือ การบ่งชี้เหตุการณ์ (Event Identification) คือ ปัจจัยในการระบุสถานการณ์ซึ่งองค์กรไม่สามารถมั่นใจได้ว่าเหตุการณ์ใดเหตุการณ์หนึ่งจะเกิดขึ้นหรือไม่ หรือมีผลลัพธ์ที่เกิดขึ้นจะเป็นอย่างไรประกอบด้วย ปัจจัยภายในและภายนอกที่ส่งผลต่อการนำกลยุทธ์ไปปฏิบัติและการบรรลุวัตถุประสงค์ขององค์กร

การระบุความเสี่ยง คือ การระบุเหตุการณ์ที่อาจเกิดขึ้นที่มีผลกระทบต่อวัตถุประสงค์ของหน่วยงานทั้งในด้านบวกและด้านลบในการระบุความเสี่ยงหน่วยงานอาจทำรายชื่อความเสี่ยงทั้งหมด (Risk Inventory) โดยรายชื่อความเสี่ยงต้องมีการปรับปรุงอย่างสม่ำเสมอโดยอาศัยข้อมูลที่เป็นปัจจุบันการระบุความเสี่ยง หน่วยงานควรระบุข้อมูลเกี่ยวกับความเสี่ยง ดังนี้

ก. เหตุการณ์ความเสี่ยง

ข. สาเหตุของความเสี่ยง หรือตัวผลักดันความเสี่ยง โดยการวิเคราะห์ถึงสาเหตุที่แท้จริง (Root Cause) ของความเสี่ยง

ค. ผลกระทบทั้งด้านลบและ/หรือด้านบวก

หน่วยงานอาจจัดกลุ่มความเสี่ยงที่มีลักษณะหรือมีผลกระทบที่เหมือนกันไว้ในประเภทความเสี่ยงเดียวกัน เพื่อให้การพิจารณาและการบริหารจัดการความเสี่ยงประเภทเดียวกันมีมุมมองในภาพรวมชัดเจนมากขึ้น ประเภทของความเสี่ยงหน่วยงานสามารถกำหนดได้อย่างเหมาะสมกับหน่วยงาน เพื่อให้มุมมองการบริหารจัดการความเสี่ยงระดับองค์กรเกิดความชัดเจน เช่น

ความเสี่ยงด้านกลยุทธ์ (Strategy Risks) คือ ความเสี่ยงที่เกิดจากการกำหนดแผนกลยุทธ์ที่ไม่เหมาะสม หรือความเสี่ยงเกิดจากการนำกลยุทธ์ไปใช้ไม่ถูกต้อง

ความเสี่ยงด้านการเงิน (Financial Risks) คือ ความเสี่ยงเกี่ยวกับการบริหารจัดการด้านการเงิน เช่น ความเสี่ยงเกี่ยวกับการเบิกจ่ายเงินไม่ถูกต้อง ความเสี่ยงเกี่ยวกับการรับเงินไม่ถูกต้อง ความเสี่ยงในการไม่ปฏิบัติตามกฎหมายและระเบียบที่เกี่ยวข้องกับการเงินการคลัง รวมถึงความเสี่ยงด้านการทุจริตทางการเงิน เป็นต้น

ความเสี่ยงด้านการดำเนินงาน (Operation Risks) คือ ความเสี่ยงที่เกิดจากกระบวนการทำงานที่ไม่มีประสิทธิภาพหรือไม่มีประสิทธิภาพ

ความเสี่ยงด้านการปฏิบัติตามกฎระเบียบ (Legal Risks) ความเสี่ยงที่หน่วยงานไม่ปฏิบัติตามกฎหมาย ระเบียบ ข้อบังคับ หลักเกณฑ์ ประกาศ มติคณะรัฐมนตรี รวมถึงกฎ/นโยบาย/คู่มือ/แนวทางการปฏิบัติงานของหน่วยงาน

ความเสี่ยงด้านเทคโนโลยีสารสนเทศ (Technology Risks) คือ ความเสี่ยงที่เกิดจากเทคโนโลยี

๔.๑.๔ การประเมินความเสี่ยง (Risk Assessment) การประเมินโอกาสและผลกระทบของเหตุการณ์ที่อาจเกิดขึ้นต่อวัตถุประสงค์ ขณะที่การเกิดเหตุการณ์ใดเหตุการณ์หนึ่งอาจส่งผลกระทบในระดับต่ำ เหตุการณ์ที่เกิดขึ้นอย่างต่อเนื่องอาจมีผลกระทบในระดับสูงต่อวัตถุประสงค์ การประเมินความเสี่ยงประกอบด้วย ๒ มิติ ดังนี้ **โอกาสที่อาจเกิดขึ้น (Likelihood)** เหตุการณ์มีโอกาสดังเกิดขึ้นมากน้อยเพียงใด **ผลกระทบ (Impact)** หากมีเหตุการณ์เกิดขึ้นองค์กรจะได้รับผลกระทบมากน้อยเพียงใด

(๑) การกำหนดเกณฑ์การประเมินความเสี่ยง หน่วยงานอาจให้คะแนนความเสี่ยงตามเกณฑ์การ ประเมินความเสี่ยงด้านต่างๆ เช่น ด้านโอกาส ด้านผลกระทบ รวมถึงด้านความสามารถขององค์กรในการจัดการความเสี่ยง และด้านลักษณะของความเสี่ยง โดยช่วงคะแนนอาจกำหนดเป็น ๓ ช่วงคะแนน หรือ ๕ ช่วงคะแนน

(๒) การให้คะแนนความเสี่ยง วิธีการให้คะแนนความเสี่ยง เช่น การสัมภาษณ์ การทำแบบสำรวจ การประชุมเชิงปฏิบัติการระหว่างหน่วยงานภายใน การทำ Benchmarking การวิเคราะห์สถานการณ์ (Scenario Analysis) ทั้งนี้การให้คะแนนความเสี่ยงของแต่ละกองงาน (Silo Thinking) เพียงวิธีเดียวอาจทำให้การให้คะแนนความเสี่ยงมีความคลาดเคลื่อนได้

(๓) การพิจารณาความเสี่ยงในภาพรวม เมื่อหน่วยงานประเมินความเสี่ยงในแต่ละความเสี่ยงที่มีต่อวัตถุประสงค์ของกิจกรรมแล้ว หน่วยงานต้องพิจารณาผลกระทบของความเสี่ยงที่มีต่อวัตถุประสงค์ในระดับกลุ่ม และผลกระทบที่มีต่อหน่วยงานในภาพรวม เช่น ผลกระทบต่อความเสี่ยงที่มีต่อกิจกรรมอาจมีน้อยแต่มีผลกระทบต่อวัตถุประสงค์ระดับกอง หรือความเสี่ยง ความเสี่ยงที่ไม่มีผลกระทบต่อกิจกรรมอาจมีผลกระทบต่อหน่วยงานในภาพรวม เป็นต้น

(๔) การจัดลำดับความเสี่ยง เมื่อหน่วยงานพิจารณาให้คะแนนความเสี่ยงแล้ว หน่วยงานต้องจัดลำดับ ความเสี่ยง เพื่อนำไปสู่การพิจารณาจัดสรรทรัพยากรในการตอบสนองความเสี่ยง หน่วยงานอาจใช้คะแนน ความเสี่ยง (โอกาส x ผลกระทบ) ในการจัดลำดับความเสี่ยง โดยความเสี่ยงที่เท่ากับอาจพิจารณาปัจจัยอื่น ประกอบ เช่น ความสามารถของหน่วยงานในการบริหารจัดการความเสี่ยงด้านนั้นๆ ความเสี่ยงที่มีผลกระทบต่อหน่วยงาน เป็นต้น

๔.๑.๕ การตอบสนองความเสี่ยง (Risk Response) คือ เมื่อความเสี่ยงได้รับการบ่งชี้และประเมินความสำคัญแล้ว ผู้บริหารต้องประเมินวิธีการจัดการความเสี่ยงที่สามารถนำไปปฏิบัติได้ โดยการพิจารณาทางเลือกในการดำเนินการจะต้องคำนึงถึงความเสี่ยงที่ยอมรับได้ และต้นทุนที่เกิดขึ้นเปรียบเทียบกับผลประโยชน์ที่จะได้รับ เพื่อให้การบริหารความเสี่ยงมีประสิทธิภาพ ผู้บริหารอาจต้องเลือกวิธีการจัดการความเสี่ยงอย่างใดอย่างหนึ่ง หรือหลายวิธีรวมกัน เพื่อลดระดับโอกาสที่อาจเกิดขึ้นและผลกระทบของเหตุการณ์ให้อยู่ในช่วงที่องค์กรสามารถยอมรับได้ (Risk Tolerance) หลักการตอบสนองความเสี่ยงควรพิจารณาวิธีการจัดการความเสี่ยงควรคำนึงถึงต้นทุนกับประโยชน์ที่ได้รับของวิธีการจัดการความเสี่ยงแต่ละวิธี โดยมีวิธีการจัดการความเสี่ยง ประกอบด้วย

(๑) **การหลีกเลี่ยง (Avoiding)** คือ การหยุดดำเนินการหรือหลีกเลี่ยงการดำเนินการ หรือหลีกเลี่ยงเหตุการณ์ที่ก่อให้เกิดความเสี่ยง

(๒) **การแบ่งความรับผิดชอบ (Sharing/Transfer)** คือ การแบ่งความรับผิดชอบให้ผู้อื่นเข้ามามีส่วนช่วยจัดการกับความเสี่ยงเช่นการรับประกันการใช้บริการจากภายนอก (Outsource)

(๓) **การลด (Reducing/Reduction)** คือ การควบคุมเพื่อลดโอกาสที่จะเกิดความเสี่ยงหรือลดผลกระทบจากความเสี่ยง

(๔) **การยอมรับ (Accepting)** คือ การยอมรับความเสี่ยงนั้นเนื่องจากได้ลดความเสี่ยงลงจนเป็นที่น่าพอใจแล้วหรือค่าใช้จ่ายในการลดความเสี่ยงสูงและไม่คุ้มค่าที่จะดำเนินการ

๔.๑.๖ กิจกรรมควบคุม (Control Activities) กิจกรรมควบคุมเป็นนโยบายและระเบียบวิธีปฏิบัติ รวมถึงมาตรการต่างๆ ที่ฝ่ายบริหารกำหนดขึ้นเพื่อให้บุคลากรนำไปปฏิบัติเพื่อลดหรือควบคุมความเสี่ยงและได้รับ

การสนองตอบโดยมีการปฏิบัติตามตัวอย่างกิจกรรมการควบคุม เช่น การสอบทานงานการดูแลป้องกันทรัพย์สิน และการแบ่งแยกหน้าที่เป็นต้นกิจกรรมการควบคุมมีอยู่ในทุกหน้าที่และทุกระดับของการปฏิบัติงาน เช่น การควบคุมงาน การให้คำแนะนำ การมอบอำนาจ การอนุมัติ การตรวจสอบ การสอบทานผลการปฏิบัติงาน รวมทั้งการรวบรวมการจัดเก็บเอกสารที่เกี่ยวข้อง ซึ่งเป็นหลักฐานแสดงการปฏิบัติงานนั้นๆ ดังนั้น การปฏิบัติงานทุกๆ ด้านจะต้องจัดให้มีกิจกรรมการควบคุมอย่างเหมาะสมและเพียงพอกับระดับที่ความเสี่ยงที่จะก่อให้เกิดความผิดพลาดหรือเสียหาย ดังนั้นทุกหน่วยงานจึงต้องมีกิจกรรมในการควบคุมการปฏิบัติงานในทุกเรื่องทุกขั้นตอน เพื่อให้บรรลุผลสำเร็จตามวัตถุประสงค์ ส่วนใหญ่หน่วยงานมักจะอ้างว่าไม่มีความเสี่ยง ไม่ต้องทำอะไร หรือมีความเสี่ยงในระดับที่ยอมรับได้ก็ไม่ต้องทำอะไร ซึ่งเป็นความเข้าใจที่ผิด เพราะเมื่อมีการปฏิบัติงานหรือไม่ปฏิบัติงานก็ย่อมมีความเสี่ยงด้วยกันทั้งนั้นและมีความเสี่ยงที่ยอมรับได้แล้วจะไม่ต้องทำอะไรก็เป็นความเข้าใจที่ผิด เนื่องจากทุกกิจกรรมของการปฏิบัติงานต้องมีการควบคุมการปฏิบัติงานเพื่อให้มั่นใจว่างานจะต้องสำเร็จตามเป้าหมายแต่มีใช้ว่าหลีกเลี่ยงการควบคุมภายในโดยอ้างว่าไม่มีความเสี่ยงหรือมีความเสี่ยงและยอมรับได้ไม่ต้องทำอะไรซึ่งเป็นความเข้าใจที่ผิดอย่างมหันต์ ความเสี่ยงที่ยอมรับได้ไม่ต้องดำเนินการอะไร หมายความว่า ในเชิงการบริหารความเสี่ยงไม่ต้องดำเนินการอะไร คือยอมรับให้ความเสี่ยงนั้นเกิดอาจสร้างความเสียหายให้กับองค์กร การที่องค์กรต้องยอมรับความเสี่ยงที่หลีกเลี่ยงไม่ได้ ต้องเตรียมความพร้อมที่จะประสบกับผลลัพธ์ในกรณีที่มีความเสี่ยงที่ยอมรับได้เป็นลบ อาจเกิดจากความสูญเสีย ผลขาดทุน ความไม่แน่นอนจากการคาดการณ์ที่ผิดพลาด ในทางปฏิบัติความเสี่ยงไม่สามารถลดลงเป็นศูนย์ (๐) และการลดระดับความเสี่ยงจะมีต้นทุนและค่าใช้จ่ายทั้งทางตรงและทางอ้อม

การควบคุมมีอยู่หลายประเภท การจัดกิจกรรมการควบคุมมีมากน้อยเพียงใด ประเภทกิจกรรมขึ้นอยู่กับลักษณะความเสี่ยงของหน่วยงานนั้น ซึ่งแต่ละหน่วยงานอาจมีความเสี่ยงที่แตกต่างกัน จำเป็นจะต้องทราบลักษณะความเสี่ยง ปัจจัยเสี่ยงด้านต่างๆ และวิธีการประเมินความเสี่ยง เพื่อพิจารณาจัดกิจกรรมการควบคุมที่มีความสัมพันธ์และเหมาะสมกับความเสี่ยงนั้นๆ ตัวอย่างกิจกรรมการควบคุมที่ปฏิบัติโดยทั่วไป ดังนี้

- การกำหนดนโยบายและวิธีการปฏิบัติงาน
- การสอบทานโดยผู้บริหารหรือหัวหน้ากลุ่ม หัวหน้าฝ่าย หัวหน้างาน
- การควบคุมการประมวลผลข้อมูล อาทิ รายงานผลการดำเนินงานต้องมีความถูกต้อง แม่นยำ
- การดูแล ป้องกันทรัพย์สิน
- การแบ่งแยกหน้าที่
- การจัดทำเอกสารหลักฐานประกอบการดำเนินงาน

๔.๑.๗ การสื่อสารและระบบสารสนเทศ (Communication and Information)

การสื่อสาร หมายถึง การแลกเปลี่ยนข้อมูลข่าวสารระหว่างบุคลากรทั้งภายในและภายนอกหน่วยงานซึ่งอาจใช้คนหรือใช้สื่อในการติดต่อสื่อสารก็ได้เพื่อให้บรรลุวัตถุประสงค์ที่ต้องการการสื่อสารที่ดีควรเป็นไปอย่างกว้างขวาง มีการสื่อสารข้อมูลทั้งจากระดับบนลงล่าง (Top down) จากระดับล่างขึ้นบน (Bottom up) และระดับเดียวกันภายในหน่วยงาน ควรมีการสื่อสารที่เพียงพอกับบุคลากรภายนอกด้วย เพื่อให้สามารถรับข้อมูลจากผู้มีส่วนได้ส่วนเสียจากภายนอกด้วย เพื่อให้เกิดประโยชน์ต่อหน่วยงาน ซึ่งการสื่อสารควรจะเป็นการสื่อสารในลักษณะสองทาง (Two ways communications) ส่วนสารสนเทศ หมายถึง ข้อมูลที่ได้ผ่านการประมวลผลและถูกจัดให้อยู่ในรูปที่มีความหมายและเป็นประโยชน์ต่อการใช้งาน วัตถุประสงค์ของมาตรฐานการควบคุมภายในด้านสารสนเทศและการสื่อสาร เพื่อให้ผู้ประเมินพิจารณาความเหมาะสมของระบบสารสนเทศและการสื่อสารต่อความต้องการของผู้ใช้และการบรรลุวัตถุประสงค์ของการควบคุมภายในในการดำเนินงานและการควบคุมจะต้องมีสารสนเทศทั้งภายในและภายนอกที่ถูกต้องเชื่อถือได้และเกี่ยวข้องกับด้านการเงินและ

เกี่ยวข้องกับด้านการดำเนินงาน ข้อมูลเหล่านี้ควรมีการบันทึกและสื่อสารไปยังฝ่ายบริหารและพนักงานอื่นๆ ในองค์กรซึ่งจำเป็นต้องใช้ข้อมูลนั้นในการปฏิบัติหน้าที่รับผิดชอบในรูปแบบที่เหมาะสมและทันกาล นอกจากนี้ การสื่อสารควรครอบคลุมไปทั่วทั้งองค์กร และใช้ระบบเทคโนโลยีสารสนเทศเพื่อให้ความมั่นใจได้ว่าการสื่อสารนั้น เป็นประโยชน์ น่าเชื่อถือ และมีการสื่อสารอย่างต่อเนื่องการดำเนินงานของหน่วยงาน บุคลากรทุกระดับ จำเป็นต้องใช้ข้อมูลสารสนเทศ โดยผู้บริหารใช้ในการบริหารจัดการ (Management) ส่วนผู้ปฏิบัติงาน (Operation) ใช้ข้อมูลสารสนเทศเป็นเครื่องมือขึ้นในการปฏิบัติงานในหน้าที่ โดยข้อมูลข่าวสารที่ดีต้องมีความถูกต้อง สมบูรณ์เป็นปัจจุบัน ทันเวลาและมีความน่าเชื่อถือ ผู้บริหารจำเป็นต้องได้รับข้อมูลทุกด้าน ขององค์กร เพื่อพิจารณาว่าการดำเนินงานเป็นไปตามแผนกลยุทธ์และแผนปฏิบัติงานประจำปี และบรรลุวัตถุประสงค์ในการใช้ทรัพยากรอย่างมีประสิทธิภาพและประสิทธิผลหรือไม่ นอกจากนี้ยังจำเป็นต้องมีข้อมูล ในการปฏิบัติงานเพื่อประกอบการพิจารณาว่าองค์กรได้ปฏิบัติตามกฎ ระเบียบ ข้อบังคับ หรือไม่กล่าวโดยสรุป การสื่อสารและระบบสารสนเทศเป็นส่วนสนับสนุนที่สำคัญต่อประสิทธิภาพและประสิทธิผลในการกำหนดกลยุทธ์ ประเมินความเสี่ยงและกิจกรรมการควบคุม หน่วยงานต้องจัดให้มีระบบสารสนเทศอย่างเพียงพอ เหมาะสม เชื่อถือได้ และสื่อสารให้ฝ่ายบริหารและบุคลากรอื่นๆ ที่เกี่ยวข้องทั้งภายในและภายนอกหน่วยงาน ซึ่งจำเป็นต้อง ใช้สารสนเทศนั้นในรูปแบบที่เหมาะสมและทันเวลา

๔.๑.๘ การติดตามผลและทบทวน (Risk Monitoring) เพื่อให้มั่นใจว่าแผนบริหารความเสี่ยง มีคุณภาพและมีความเหมาะสม มีการควบคุมและจัดการอย่างมีประสิทธิภาพ จึงต้องมีการติดตามผลดังนี้

(๑) หน่วยงานที่มีความเสี่ยงติดตามประเมินวิเคราะห์และบริหารความเสี่ยงอย่างสม่ำเสมอว่า มีความเพียงพอเหมาะสม มีประสิทธิภาพมีการปฏิบัติงานจริงและมีประสิทธิภาพสามารถป้องกันหรือลดความเสี่ยง ที่อาจเกิดขึ้น

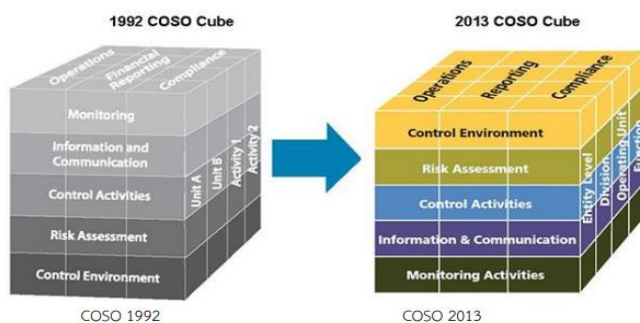
(๒) มีการตรวจสอบเพื่อแนะนำให้ปรับปรุงข้อบกพร่องให้เหมาะสมกับเวลา

(๓) มีการรายงานผลการบริหารความเสี่ยงต่อคณะกรรมการบริหารความเสี่ยง

มาตรฐานด้านการติดตามประเมินผล เพื่อให้ผู้ประเมินพิจารณาความเหมาะสมของระบบ ติดตามประเมินผลการบริหารความเสี่ยงการควบคุมภายในของหน่วยงาน อันจะช่วยให้บรรลุวัตถุประสงค์ของ การควบคุมภายใน ในการติดตามประเมินผลการควรเป็นการประเมินคุณภาพของผลการดำเนินงานในรอบ ระยะเวลาที่กำหนด เพื่อให้มั่นใจว่าข้อตรวจพบจากการตรวจและการสอบทานอื่นได้รับการปรับปรุงแก้ไขอย่างทันกาล

๔.๒ องค์ประกอบการควบคุมภายในระดับองค์กร

องค์ประกอบการควบคุมภายใน COSO ได้เสนอรายงานกรอบการควบคุมภายใน (Internal Control-Integrated Framework) ประกอบด้วย องค์ประกอบของการควบคุมภายใน ๕ ด้านที่สัมพันธ์กัน ปรากฏตามแผนภาพที่ ๒

แผนภาพที่ ๒ องค์ประกอบการควบคุมภายในตามมาตรฐาน COSO

ที่มา : The Committee of Sponsoring Organization of the Tread way Commission (COSO)

หน่วยงานของรัฐได้กำหนด วิสัยทัศน์ พันธกิจ ยุทธศาสตร์ วัตถุประสงค์ ซึ่งมีความแตกต่างกันในแต่ละหน่วยงาน การควบคุมภายในจะเป็นเครื่องมือสนับสนุนให้หน่วยงานของรัฐสามารถขับเคลื่อนการปฏิบัติงานให้บรรลุวัตถุประสงค์ที่กำหนด ทั้งนี้ การควบคุมภายในจะประกอบด้วย ๕ องค์ประกอบ ๑๗ หลักการ ดังนี้

๔.๒.๑ สภาพแวดล้อมการควบคุม (Control Environment) เป็นปัจจัยพื้นฐานในการดำเนินงานที่ส่งผลให้มีการนำการควบคุมภายในมาปฏิบัติทั่วทั้งหน่วยงานของรัฐ ทั้งนี้ ผู้กำกับดูแลและฝ่ายบริหารจะต้องสร้างบรรยากาศให้ทุกระดับตระหนักถึงความสำคัญของการควบคุมภายใน รวมทั้งดำเนินงานที่คาดหวังของผู้กำกับดูแลและฝ่ายบริหาร ทั้งนี้ สภาพแวดล้อมการควบคุมดังกล่าวเป็นพื้นฐานสำคัญที่จะส่งผลกระทบต่อองค์ประกอบของการควบคุมภายในอื่นๆ สภาพแวดล้อมการควบคุมประกอบด้วย ๕ หลักการ ได้แก่ (๑) หน่วยงานของรัฐแสดงให้เห็นถึงการยึดมั่นในคุณค่าของความซื่อตรงและจริยธรรม (๒) ผู้กำกับดูแลหน่วยงานของรัฐ แสดงให้เห็นถึงความเป็นอิสระจากฝ่ายบริหารและมีหน้าที่กำกับดูแลให้มีการพัฒนาหรือปรับปรุงการควบคุมภายใน รวมถึงการดำเนินการเกี่ยวกับการควบคุมภายใน (๓) หัวหน้าหน่วยงานของรัฐจัดให้มีโครงสร้างองค์กร สายการบังคับบัญชา อำนาจหน้าที่และความรับผิดชอบที่เหมาะสมในการบรรลุวัตถุประสงค์ของหน่วยงานของรัฐภายใต้การกำกับดูแลของผู้กำกับดูแล (๔) หน่วยงานของรัฐแสดงให้เห็นถึงความมุ่งมั่นในการสร้างแรงจูงใจ พัฒนาและรักษาบุคลากรที่มีความรู้ความสามารถที่สอดคล้องกับวัตถุประสงค์ของหน่วยงานของรัฐ (๕) หน่วยงานของรัฐกำหนดให้บุคลากรมีหน้าที่และความรับผิดชอบต่อผลการปฏิบัติงานตามระบบการควบคุมภายใน เพื่อให้บรรลุวัตถุประสงค์ของหน่วยงานของรัฐ

๔.๒.๒ การประเมินความเสี่ยง (Risk Assessment) การประเมินความเสี่ยงเป็นกระบวนการที่ดำเนินการอย่างต่อเนื่องและเป็นประจำ เพื่อระบุและวิเคราะห์ความเสี่ยงที่มีผลกระทบต่อการบรรลุวัตถุประสงค์ของหน่วยงานของรัฐรวมถึงกำหนดวิธีการจัดการความเสี่ยงนั้น ฝ่ายบริหารควรคำนึงถึงการเปลี่ยนแปลงของสภาพแวดล้อมภายนอกและภารกิจภายในทั้งหมดที่มีผลต่อการบรรลุวัตถุประสงค์ของหน่วยงานของรัฐการประเมินความเสี่ยงประกอบด้วย ๔ หลักการ ดังนี้ (๑) หน่วยงานของรัฐระบุวัตถุประสงค์การควบคุมภายในของการปฏิบัติงานให้สอดคล้องกับวัตถุประสงค์ขององค์กรไว้อย่างชัดเจนและเพียงพอที่จะสามารถระบุและประเมินความเสี่ยงนั้น (๒) หน่วยงานของรัฐระบุความเสี่ยงที่มีผลต่อการบรรลุวัตถุประสงค์การควบคุมภายในอย่างครอบคลุมทั้งหน่วยงานของรัฐ และวิเคราะห์ความเสี่ยงเพื่อกำหนดวิธีการจัดการความเสี่ยงนั้น (๓) หน่วยงานของรัฐพิจารณาโอกาสที่อาจเกิดการทุจริต เพื่อประกอบการประเมินความเสี่ยงที่ส่งผลกระทบต่อการบรรลุวัตถุประสงค์ (๔) หน่วยงานของรัฐระบุและประเมินการเปลี่ยนแปลงที่อาจมีผลกระทบอย่างมีนัยสำคัญต่อระบบการควบคุมภายใน

๔.๒.๓ กิจกรรมควบคุม (Control Activities) กิจกรรมการควบคุมกิจกรรมการควบคุมเป็น การปฏิบัติที่กำหนดไว้ในนโยบายและกระบวนการการดำเนินงาน เพื่อให้มั่นใจว่าการปฏิบัติตามคำสั่งการของฝ่ายบริหารจะลดหรือควบคุมความเสี่ยงให้สามารถบรรลุวัตถุประสงค์ กิจกรรมควบคุมควรได้รับการนำไปปฏิบัติทั่วทุกระดับของหน่วยงานของรัฐ ในกระบวนการปฏิบัติงาน ขั้นตอนการดำเนินงานต่างๆ รวมถึงการนำเทคโนโลยีมาใช้ในการดำเนินงานกิจกรรมควบคุมประกอบด้วย ๓ หลักการ ดังนี้ (๑) หน่วยงานของรัฐระบุและพัฒนากิจกรรมควบคุม เพื่อลดความเสี่ยงในการบรรลุวัตถุประสงค์ให้อยู่ในระดับที่ยอมรับได้ (๒) หน่วยงานของรัฐระบุและพัฒนา กิจกรรมควบคุมทั่วปาด้านเทคโนโลยี เพื่อสนับสนุนการบรรลุวัตถุประสงค์ (๓) หน่วยงานของรัฐจัดให้มีกิจกรรมการควบคุม โดยกำหนดไว้ในนโยบาย ประกอบด้วยผลสำเร็จที่คาดหวังและขั้นตอนการปฏิบัติงาน เพื่อนำนโยบายไปสู่การปฏิบัติจริง

๔.๒.๔ สารสนเทศและการสื่อสาร (Information and Communication) สารสนเทศและการสื่อสาร สารสนเทศเป็นสิ่งจำเป็นสำหรับหน่วยงานของรัฐที่จะช่วยให้มีการดำเนินการตามการควบคุมภายในที่กำหนด เพื่อสนับสนุนให้บรรลุวัตถุประสงค์ของหน่วยงานของรัฐ การสื่อสารเกิดขึ้นได้ทั้งจากภายในและภายนอก

และเป็นช่องทางเพื่อให้ทราบถึงสารสนเทศที่สำคัญในการควบคุมการดำเนินงานของหน่วยงานของรัฐ การสื่อสารจะช่วยให้บุคลากรในหน่วยงานมีความเข้าใจถึงความรับผิดชอบและความสำคัญของการควบคุมภายในที่มีต่อการบรรลุวัตถุประสงค์สารสนเทศและการสื่อสารประกอบด้วย ๓ หลักการ ดังนี้

(๑) หน่วยงานของรัฐจัดทำหรือจัดหาและใช้สารสนเทศที่เกี่ยวข้องและมีคุณภาพ เพื่อสนับสนุนให้มีการปฏิบัติตามการควบคุมภายในที่กำหนด

(๒) หน่วยงานของรัฐมีการสื่อสารภายในเกี่ยวกับสารสนเทศ รวมถึงวัตถุประสงค์และความรับผิดชอบที่มีต่อการควบคุมภายในซึ่งมีความจำเป็นในการสนับสนุนให้มีการปฏิบัติตามการควบคุมภายในที่กำหนด

(๓) หน่วยงานของรัฐมีการสื่อสารกับบุคคลภายนอกเกี่ยวกับเรื่องที่มีผลกระทบต่อการปฏิบัติตามการควบคุมภายในที่กำหนด

๔.๒.๕ กิจกรรมการติดตามผล (Monitoring Activities) กิจกรรมการติดตามผล กิจกรรมติดตามผลเป็นการประเมินผลระหว่างการทำงาน การประเมินผลเป็นรายครั้ง หรือเป็นการประเมินผลทั้งสองวิธีร่วมกัน เพื่อให้เกิดความมั่นใจได้ว่าการปฏิบัติตามหลักการในแต่ละองค์ประกอบของการควบคุมภายในทั้ง ๕ องค์ประกอบ กรณีที่ผลการประเมินการควบคุมภายในจะก่อให้เกิดความเสียหายต่อหน่วยงานของรัฐ ให้รายงานต่อฝ่ายบริหาร และผู้กำกับดูแล อย่างทันเวลา

เมื่อพิจารณาองค์ประกอบของการบริหารความเสี่ยง และองค์ประกอบการควบคุมภายใน พบว่ามีความแตกต่างกัน และสามารถสรุปได้ว่าการควบคุมภายในเป็นกิจกรรมที่ควบคุมเพื่อลดโอกาสที่จะเกิดความเสี่ยงหรือลดผลกระทบจากความเสียหายปรากฏตามตารางที่ ๑

ตารางที่ ๑ เปรียบเทียบองค์ประกอบการบริหารความเสี่ยงกับองค์ประกอบการควบคุมภายในตามมาตรฐาน COSO

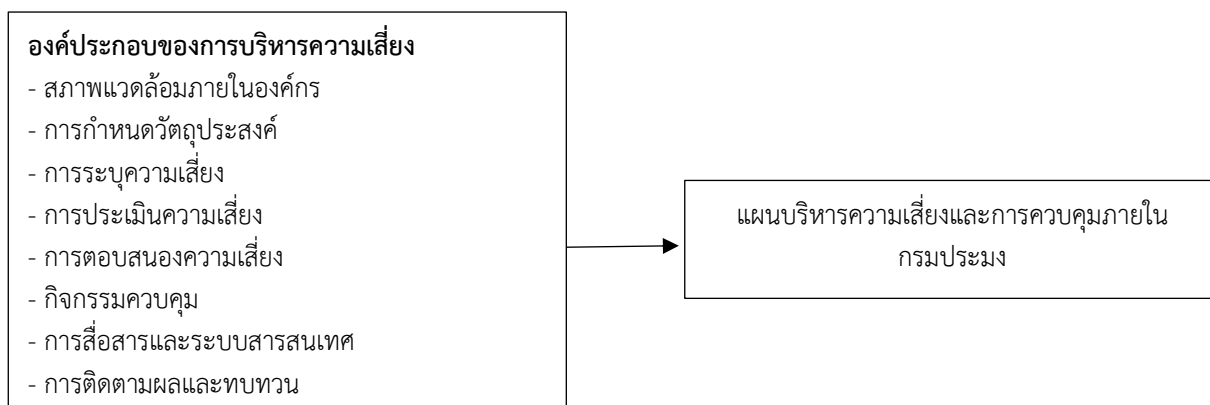
องค์ประกอบการบริหารความเสี่ยง	องค์ประกอบการควบคุมภายใน
สภาพแวดล้อมภายในองค์กร	สภาพแวดล้อมการควบคุม
การกำหนดวัตถุประสงค์	-
การระบุความเสี่ยง	-
การประเมินความเสี่ยง	การประเมินความเสี่ยง
การตอบสนองความเสี่ยง	-
กิจกรรมควบคุม	กิจกรรมควบคุม
การสื่อสารและระบบสารสนเทศ	สารสนเทศและการสื่อสาร
การติดตามผลและทบทวน	กิจกรรมการติดตามผล

ส่วนที่ ๒

การจัดทำแผนบริหารความเสี่ยงและควบคุมภายในของกรมประมง

๑. การจัดทำแผนบริหารความเสี่ยงและควบคุมภายในของกรมประมง ประจำปีงบประมาณ ๒๕๖๗

การจัดทำแผนบริหารความเสี่ยงและควบคุมภายในของกรมประมงประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๗ กลุ่มพัฒนาระบบบริหารได้ดำเนินการโดยยึดตามหลักเกณฑ์การพัฒนาคุณภาพการบริหารจัดการภาครัฐ (PMQA ๔.๐) หมวด ๒ การวางแผนเชิงยุทธศาสตร์ ซึ่งกำหนดให้ส่วนราชการต้องมีการวิเคราะห์และจัดทำแผนบริหารความเสี่ยงตามมาตรฐาน COSO (Committee of Sponsoring Organization of the Tread way Commission) เพื่อเตรียมการรองรับการเปลี่ยนแปลงที่อาจเกิดขึ้นจากการดำเนินแผนงาน/โครงการที่สำคัญ ซึ่งต้องครอบคลุมความเสี่ยงด้านธรรมาภิบาล ในการป้องกันข้อผิดพลาดหรือลดโอกาสที่จะทำให้หน่วยงานเกิดความเสียหายโดยให้ระดับความเสี่ยงและผลกระทบที่อาจเกิดขึ้นอยู่ในระดับที่สามารถรับได้ รวมไปถึงมีแนวทางการจัดการความเสี่ยงที่เหมาะสม และสามารถติดตามประเมินผลได้อย่างมีประสิทธิภาพซึ่งกระบวนการบริหารความเสี่ยง (Risk Management Process) ตามหลักมาตรฐานของ COSO (The Committee Of Sponsoring Organization Of the Tread way Commission) มีกรอบแนวคิดและขั้นตอนการดำเนินการ ดังนี้

แผนภาพที่ ๓ กรอบแนวคิดการจัดทำแผนบริหารความเสี่ยงและการควบคุมภายในของกรมประมง

๒. องค์ประกอบของการบริหารความเสี่ยง

๒.๑ สภาพแวดล้อมภายในองค์กร

การจัดทำแผนบริหารความเสี่ยงและควบคุมภายในของกรมประมง เป็นกระบวนการที่ดำเนินการต่อเนื่องเชื่อมโยงกับกระบวนการวางแผนยุทธศาสตร์กลยุทธ์และระบบการพัฒนาขององค์กร โดยพิจารณาความเชื่อมโยงตามยุทธศาสตร์ชาติที่สำคัญ ดังนี้

๒.๑.๑ รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พ.ศ. ๒๕๖๐

มาตรา ๖๕ รัฐพึงจัดให้มียุทธศาสตร์ชาติเป็นเป้าหมายการพัฒนาประเทศอย่างยั่งยืนตามหลักธรรมาภิบาลเพื่อใช้เป็นกรอบในการจัดทำแผนต่างๆ ให้สอดคล้องและบูรณาการกันเพื่อให้เกิดเป็นพลังผลักดันร่วมกันไปสู่เป้าหมายดังกล่าว

๒.๑.๒ ยุทธศาสตร์ชาติ พ.ศ. ๒๕๖๑ - ๒๕๘๐

ในการที่จะทำให้ประเทศไทยพัฒนาไปสู่อนาคตอันพึงประสงค์นั้น จำเป็นต้องมีการวางแผนและกำหนดยุทธศาสตร์การพัฒนาในระยะยาว เพื่อให้ทุกภาคส่วนในสังคมนำไปเป็นแนวทางการพัฒนาเพื่อขับเคลื่อนไปในทิศทางเดียวกัน ซึ่งยุทธศาสตร์ชาติ พ.ศ. ๒๕๖๑ - ๒๕๘๐ ประกอบด้วย

(๑) ด้านความมั่นคง

(๒) ด้านการสร้างขีดความสามารถในการแข่งขัน

- (๓) ด้านพัฒนาและเสริมสร้างทรัพยากรมนุษย์
- (๔) ด้านการสร้างโอกาสและความเสมอภาคทางสังคม
- (๕) ด้านการสร้างการเติบโตบนคุณภาพชีวิตที่เป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อม
- (๖) ด้านการปรับสมดุลและพัฒนาระบบการบริหารภาครัฐ

ซึ่งได้ประกาศในราชกิจจานุเบกษา เมื่อวันที่ ๑๓ ตุลาคม ๒๕๖๑ เพื่อให้ส่วนราชการใช้เป็นกรอบในการจัดทำแผนต่างๆ ให้สอดคล้องบูรณาการร่วมกัน และมุ่งสู่เป้าหมายเดียวกันในระยะ ๒๐ ปี ตั้งแต่ พ.ศ.๒๕๖๑ - ๒๕๘๐

๒.๑.๓ แผนการปฏิรูปประเทศ ๑๑ ด้าน

ตามที่รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย หมวด ๑๖ การปฏิรูปประเทศ กำหนดให้ดำเนินการปฏิรูปประเทศอย่างน้อยในด้านต่างๆ ให้เกิดผลตามที่กำหนดในกฎหมายว่าด้วยแผนและขั้นตอนการดำเนินการปฏิรูปประเทศ ซึ่งวิธีการจัดทำแผนต้องให้ประชาชนและหน่วยงานที่เกี่ยวข้องมีส่วนร่วม ต้องมีการวัดผลการดำเนินการและระยะเวลาดำเนินการปฏิรูปประเทศจำนวน ๑๑ ด้าน ประกอบด้วย ด้านการเมือง ด้านการบริหารราชการแผ่นดิน ด้านกฎหมาย ด้านกระบวนการยุติธรรม ด้านเศรษฐกิจ ด้านทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม ด้านสาธารณสุข ด้านสื่อสารมวลชนเทคโนโลยีสารสนเทศ ด้านสังคมด้านพลังงาน และด้านการป้องกันและปราบปรามการทุจริตและประพฤติมิชอบ ซึ่งแผนการปฏิรูปประเทศ ๑๑ ด้าน ได้ประกาศในราชกิจจานุเบกษา เมื่อวันที่ ๖ เมษายน ๒๕๖๑

๒.๑.๔ แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ ๑๓ (พ.ศ. ๒๕๖๑ - ๒๕๗๐)

แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ ๑๓ (พ.ศ. ๒๕๖๑ - ๒๕๗๐) กำหนดทิศทางของแผนพัฒนาฯ ฉบับที่ ๑๓ ให้ประเทศสามารถก้าวข้ามความท้าทายต่างๆ เพื่อให้ “ประเทศไทยมีความมั่นคง มั่งคั่ง ยั่งยืน เป็นประเทศพัฒนาแล้ว” มีเป้าหมายหลักของการพัฒนาจำนวน ๕ ประการ ประกอบด้วย

(๑) การปรับโครงสร้างภาคการผลิตและบริการสู่เศรษฐกิจฐานนวัตกรรม มุ่งยกระดับขีดความสามารถในการแข่งขันของภาคการผลิตและบริการสำคัญ ผ่านการผลักดันส่งเสริมการสร้างมูลค่าเพิ่มโดยใช้นวัตกรรม เทคโนโลยี และความคิดสร้างสรรค์ ที่ตอบโจทย์พัฒนาการของสังคมยุคใหม่และเป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อม พร้อมทั้งให้ความสำคัญกับการเชื่อมโยงเศรษฐกิจท้องถิ่นและผู้ประกอบการรายย่อยกับห่วงโซ่มูลค่าของภาคการผลิตและบริการเป้าหมาย รวมถึงพัฒนาระบบนิเวศที่ส่งเสริมการค้าการลงทุนและนวัตกรรม

(๒) การพัฒนาคนสำหรับโลกยุคใหม่ มุ่งพัฒนาให้คนไทยมีทักษะและคุณลักษณะที่เหมาะสมกับโลกยุคใหม่ ทั้งทักษะในด้านความรู้ ทักษะทางพฤติกรรม และคุณลักษณะตามบรรทัดฐานที่ดีของสังคมและเร่งรัดการเตรียมพร้อมกำลังคนให้มีคุณภาพสอดคล้องกับความต้องการของตลาดแรงงาน และเอื้อต่อการปรับโครงสร้างเศรษฐกิจไปสู่ภาคการผลิตและบริการเป้าหมายที่มีศักยภาพและผลิตภาพสูงขึ้น รวมทั้งให้ความสำคัญกับการสร้างหลักประกันและความคุ้มครองทางสังคมที่สามารถส่งเสริมความมั่นคงในชีวิต

(๓) การมุ่งสู่สังคมแห่งโอกาสและความเป็นธรรม มุ่งลดความเหลื่อมล้ำทางเศรษฐกิจและสังคมทั้งในเชิงรายได้พื้นที่ ความมั่งคั่ง และการแข่งขันของภาคธุรกิจ ด้วยการสนับสนุนช่วยเหลือกลุ่มเปราะบางและด้อยโอกาสให้มีโอกาสในการเลื่อนสถานะทางเศรษฐกิจและสังคม กระจายโอกาสทางเศรษฐกิจและจัดให้มีบริการสาธารณะที่มีคุณภาพอย่างทั่วถึงและเท่าเทียมในทุกพื้นที่ พร้อมทั้งเพิ่มโอกาสในการแข่งขันของภาคธุรกิจให้เปิดกว้างและเป็นธรรม

(๔) การเปลี่ยนผ่านการผลิตและบริโภคไปสู่ความยั่งยืน มุ่งลดการก่อกมลพิษ ควบคู่ไปกับการผลักดันให้เกิดการใช้ทรัพยากรธรรมชาติอย่างมีประสิทธิภาพและสอดคล้องกับขีดความสามารถในการรองรับของระบบนิเวศ ตลอดจนลดปริมาณการปล่อยก๊าซเรือนกระจกเพื่อให้ประเทศไทยบรรลุเป้าหมายความเป็นกลางทางคาร์บอนภายในปี ๒๕๙๓ และบรรลุเป้าหมายการปล่อยก๊าซเรือนกระจกสุทธิเป็นศูนย์ภายในปี ๒๖๐๘

(๕) การเสริมสร้างความสามารถของประเทศในการรับมือกับการเปลี่ยนแปลงและความเสี่ยงภายใต้บริบทโลกใหม่ มุ่งสร้างความพร้อมในการรับมือและแสวงหาโอกาสจากการเป็นสังคมสูงวัย

การเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศ ภัยโรคระบาด และภัยคุกคามทางไซเบอร์ พัฒนาโครงสร้างพื้นฐานและกลไกทางสถาบันที่เอื้อต่อการเปลี่ยนแปลงสู่ดิจิทัล รวมทั้งปรับปรุงโครงสร้างและระบบการบริหารงานของภาครัฐให้สามารถตอบสนองต่อการเปลี่ยนแปลงของบริบททางเศรษฐกิจ สังคม และเทคโนโลยีได้อย่างทันเวลามีประสิทธิภาพ และมีธรรมาภิบาล

๒.๑.๕ แผนปฏิบัติการการกรมประมง พ.ศ. ๒๕๖๖ – ๒๕๗๐

แผนปฏิบัติการการกรมประมงมีความสอดคล้องกับพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ ๑๓ (พ.ศ. ๒๕๖๖ - ๒๕๗๐) โดยสอดคล้องในหมวดหมายสำคัญ คือ

- หมวดหมายที่ ๑ ไทยเป็นประเทศชั้นนำด้านสินค้าเกษตรและเกษตรแปรรูปมูลค่าสูง
- หมวดหมายที่ ๕ ไทยเป็นประตูการค้าการลงทุนและยุทธศาสตร์ทางโลจิสติกส์ที่สำคัญของภูมิภาค
- หมวดหมายที่ ๗ ไทยมีวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อมที่เข้มแข็ง มีศักยภาพสูงและสามารถแข่งขันได้
- หมวดหมายที่ ๙ ไทยมีความยากจนขามรุนแรงลดลง และคนไทยทุกคนมีความคุ้มครองทางสังคมที่เพียงพอ เหมาะสม
- หมวดหมายที่ ๑๐ ไทยมีเศรษฐกิจหมุนเวียนและสังคมคาร์บอนต่ำ
- หมวดหมายที่ ๑๒ ไทยมีกำลังคนที่มีสมรรถนะสูง มุ่งเรียนรู้อย่างต่อเนื่อง ตอบโจทย์การพัฒนาแห่งอนาคต
- หมวดหมายที่ ๑๓ ไทยมีภาครัฐที่ทันสมัย มีประสิทธิภาพ และตอบโจทย์ประชาชน

ทำให้เกิดนโยบายแผนปฏิบัติการการกรมประมง (พ.ศ. ๒๕๖๔ - ๒๕๗๐) ประกอบด้วย ๕ ด้าน ได้แก่

- (๑) สร้างสมดุลการประมงที่รักษาสังแวดล้อม พร้อมได้ผลผลิตอย่างต่อเนื่องและมั่นคง (ครอบคลุมถึงการใช้ทรัพยากรและปัจจัยการผลิตอย่างคุ้มค่า)
- (๒) เสริมความมั่นคงให้เกษตรกรด้วยเทคโนโลยีและนวัตกรรมที่เพิ่มทั้งผลผลิตและมูลค่า (เพิ่มรายได้ส่งเสริมอาชีพ ลดความเหลื่อมล้ำลดต้นทุนการผลิต และยกระดับการจัดการห่วงโซ่อุปทาน)
- (๓) เพิ่มขีดความสามารถในการแข่งขันด้วยสินค้าดี มีคุณภาพ ปลอดภัย และหลากหลาย (เพิ่มมูลค่าสินค้าสร้างอัตลักษณ์พื้นถิ่น ยกระดับคุณภาพความปลอดภัยในกระบวนการผลิตให้มีมาตรฐานตลอดจนพัฒนาความรู้การใช้ชีวภัณฑ์แทนเคมีภัณฑ์)
- (๔) ยกระดับการประมงไทยด้วยงานวิจัยและพัฒนา พร้อมตอบสนองเป้าหมายการพัฒนาที่ยั่งยืน (SDG) (มุ่งเน้นเกษตรกรรมยั่งยืนลดปริมาณขยะ/วัสดุเหลือใช้ ใช้แนวคิดเศรษฐกิจหมุนเวียน พร้อมมีการวิจัยและพัฒนาองค์ความรู้)
- (๕) พัฒนากำลังคนและการดำเนินงานของรัฐให้ทัดเทียมสากลจนเกิดการยอมรับในระดับนานาชาติ (มุ่งเน้น พัฒนาระบบการของรัฐในการป้องกันการทำการประมงผิดกฎหมายการเฝ้าระวัง แก้ไขปัญหาต่างๆ ทางอุตสาหกรรมประมง เพื่อให้เกิดการยอมรับในระดับนานาชาติ)ซึ่งกรมประมงได้นำการบริหารความเสี่ยงมาเชื่อมโยงกับระบบการพัฒนาศูนย์การปรากฏตามแผนภาพที่ ๔

แผนภาพ ๔ ความเชื่อมโยงการบริหารความเสี่ยงมาเชื่อมโยงกับระบบการพัฒนาศูนย์การ

๒.๒ การกำหนดวัตถุประสงค์

กรมประมงได้กำหนดนโยบายการจัดทำแผนบริหารความเสี่ยงและควบคุมภายในของกรมประมง โดยพิจารณาจากเป้าหมายของแผนงาน/โครงการ/กิจกรรม ตามแผนปฏิบัติราชการประจำปีของกรมประมง โดยให้สอดคล้องกับวิสัยทัศน์ พันธกิจและทิศทางของแต่ละหน่วยงานในสังกัดกรมประมงและให้ครอบคลุมสอดคล้องตั้งแต่ระดับองค์การจนถึงระดับบุคคล เพื่อให้สามารถบรรลุวัตถุประสงค์ในระดับภาพรวมและสอดคล้องกับขอบเขตการดำเนินงานในแต่ละระดับ โดยใช้หลักการ SMART คือ

Specific : มีการกำหนดเป้าหมายที่ชัดเจนและกำหนดผลตอบแทนหรือผลลัพธ์ที่ต้องการที่ทุกคนสามารถเข้าใจได้อย่างชัดเจน

Measureable : สามารถวัดผลหรือประเมินผลได้

Achievable : มีความเป็นไปได้ที่จะบรรลุวัตถุประสงค์ภายใต้เงื่อนไขที่มีการใช้ทรัพยากรที่มีอยู่ในปัจจุบัน

Reasonable : สมเหตุสมผลมีความเป็นไปได้

Time Constrained : มีกรอบเวลาที่ชัดเจนและเหมาะสม

๒.๓ การค้นหาและระบุความเสี่ยง

๒.๓.๑ การค้นหาและระบุความเสี่ยงโดยพิจารณาจากกิจกรรมงานโครงการที่จะดำเนินการแล้วมาจัดลำดับความสำคัญ

๒.๓.๒ พิจารณาปัจจัย โดยพิจารณาปัจจัย ๒ ด้าน คือ ปัจจัยเสี่ยงภายในและปัจจัยเสี่ยงภายนอก

- ปัจจัยเสี่ยงภายใน คือ ความเสี่ยงที่เกิดจากสภาพแวดล้อมภายในองค์การ ความเสี่ยงที่องค์การพยายามลดให้น้อยลงหรือหมดไป เช่น ความเสี่ยงด้านกระบวนการปฏิบัติงาน ความเสี่ยงด้านความรู้ความสามารถ และทักษะบุคลากร

- ปัจจัยเสี่ยงภายนอก คือ ความเสี่ยงที่เกิดจากสภาพแวดล้อมภายนอกองค์การเป็นสิ่งที่อยู่เหนือความรับผิดชอบขององค์การ เช่น ความเสี่ยงด้านการเมืองการปกครอง ความเสี่ยงด้านสถานะเศรษฐกิจ

สำหรับการระบุความเสี่ยงตามหลักธรรมาภิบาล (Good Governance) ประกอบด้วย ๑๐ ประการ ในการวิเคราะห์เพื่อระบุความเสี่ยงนั้น ต้องนำแนวคิดเรื่องธรรมาภิบาลในแต่ละด้าน มาพิจารณาปัจจัยเสี่ยงต่างๆ ที่เกี่ยวข้องกับความเสี่ยงของโครงการที่คัดเลือกมาตามหลักธรรมาภิบาล ดังนี้

๑. หลักประสิทธิผล (Effectiveness) มีวิสัยทัศน์เชิงยุทธศาสตร์เพื่อตอบสนองความต้องการของประชาชน และผู้มีส่วนได้ส่วนเสียสร้างกระบวนการการปฏิบัติงานอย่างเป็นระบบและมีมาตรฐาน มุ่งเน้นผลการปฏิบัติงานที่เป็นเลิศ ติดตามประเมินผล และพัฒนาปรับปรุงการปฏิบัติงานให้ดีขึ้นอย่างต่อเนื่อง

๒. หลักประสิทธิภาพ (Efficiency) ใช้ทรัพยากรอย่างประหยัด เกิดผลิตภาพ คำนึงค่าการลงทุน และเกิดประโยชน์สูงสุดต่อส่วนรวม ลดขั้นตอนและระยะเวลาในการปฏิบัติงาน และลดภาระค่าใช้จ่าย

๓. หลักการตอบสนอง (Responsiveness) ให้บริการได้อย่างมีคุณภาพ ภายในระยะเวลาที่กำหนด สร้างความเชื่อมั่นไว้วางใจตอบสนองตามความคาดหวัง/ความต้องการของประชาชน ผู้รับบริการ และผู้มีส่วนได้ส่วนเสียได้อย่างเหมาะสม

๔. หลักการรับผิดชอบ (Accountability) สามารถตอบคำถามและชี้แจงได้เมื่อมีข้อสงสัย จัดวางระบบการรายงานผลสัมฤทธิ์ต่อสาธารณะเพื่อประโยชน์ในการตรวจสอบและการให้คุณให้โทษ และมี การจัดเตรียมระบบการแก้ไขหรือบรรเทาปัญหาและผลกระทบใดๆ ที่อาจจะเกิดขึ้น

๕. หลักความโปร่งใส (Transparency) การเปิดเผยข้อมูลข่าวสารที่จำเป็นและเชื่อถือได้ ให้ประชาชนได้รับทราบอย่างสม่ำเสมอ ตลอดจนวางระบบให้การเข้าถึงข้อมูลข่าวสารดังกล่าวเป็นไปโดยง่าย

๖. หลักการมีส่วนร่วม (Participation) การรับฟังความคิดเห็นของประชาชน ประชาชนมีส่วนร่วมในการรับรู้ เรียนรู้ทำความเข้าใจแสดงทัศนะ เสนอปัญหา/ประเด็นสำคัญที่เกี่ยวข้อง ร่วมคิด แก้ไขปัญหาร่วมในกระบวนการตัดสินใจและการดำเนินงาน และร่วมตรวจสอบผลการปฏิบัติงาน

๗. หลักการกระจายอำนาจ (Decentralization) มีการมอบอำนาจและกระจายความรับผิดชอบในการตัดสินใจและการดำเนินการให้แก่ผู้ปฏิบัติงานในระดับต่างๆ ได้อย่างเหมาะสม รวมทั้งภาคส่วนอื่นๆ ในสังคม

๘. หลักนิติธรรม (Rule of Law) การใช้อำนาจของกฎหมายกฎระเบียบข้อบังคับ ในการปฏิบัติงานอย่างเคร่งครัดด้วยความเป็นธรรม ไม่เลือกปฏิบัติและคำนึงถึงเสรีภาพของประชาชนและผู้มีส่วนได้ส่วนเสียฝ่ายต่าง ๆ

๙. หลักความเสมอภาค (Equity) การให้บริการอย่างเท่าเทียมกัน และต้องคำนึงถึงโอกาสความทัดเทียมกันของการเข้าถึงบริการสาธารณะของกลุ่มบุคคลผู้ด้อยโอกาสในสังคม

๑๐. หลักการมุ่งเน้นฉันทามติ (Consensus Oriented) มีกระบวนการในการแสวงหาฉันทามติหรือข้อตกลงร่วมกัน ระหว่างกลุ่มผู้มีส่วนได้ส่วนเสียที่เกี่ยวข้อง โดยเฉพาะกลุ่มที่ได้รับผลกระทบโดยตรง จะต้องไม่มีข้อคัดค้านที่หาข้อยุติไม่ได้ในประเด็นที่สำคัญ

๒.๔ การประเมินความเสี่ยง

เป็นเครื่องมือในการพิจารณาความเสี่ยงในภาพรวมว่าความเสี่ยงต่างๆ ที่ระบุไว้ข้างต้นมีโอกาสที่จะเกิดเหตุการณ์นั้น และมีผลกระทบอย่างไร โดยการประเมินระดับความรุนแรงและความเสี่ยง มีองค์ประกอบหลักในการพิจารณา ๒ ประการคือ โอกาส (Likelihood) ที่จะเกิดหมายถึง ความเป็นไปได้ที่จะเกิดเหตุการณ์นั้นๆ ในช่วงเวลาหนึ่ง และผลกระทบ (Impact) ที่อาจเกิดขึ้น หมายถึง ความเสียหายที่เกิดขึ้นซึ่งมีผลกระทบต่อการทั้งด้านการเงินและด้านที่ไม่ใช่การเงิน หากเกิดเหตุการณ์ความเสี่ยงโดยจะต้องมีการกำหนดระดับของโอกาสที่จะเกิดและระดับของผลกระทบที่จะเกิดขึ้นเพื่อให้สามารถกำหนดหรือจัดลำดับความสำคัญของความเสี่ยงได้

๒.๔.๑ พิจารณาโอกาสในการเกิดความเสี่ยงจากสถิติการเกิดเหตุการณ์ในอดีตปัจจุบัน หรือการคาดการณ์ล่วงหน้าของโอกาสที่จะเกิดขึ้นในอนาคต โดยจัดระดับของการเกิดความเสี่ยงเป็น ๕ ระดับ คือ สูงมาก สูง ปานกลาง น้อยน้อยมากและพิจารณาความรุนแรงของผลกระทบที่เกิดจากความเสี่ยงหรือมูลค่าความเสี่ยงจากความเสี่ยงที่คาดว่าจะได้รับหากเกิดเหตุการณ์ความเสี่ยงแบ่งเป็น ๕ ระดับ คือ สูงมาก สูง ปานกลาง น้อยน้อยมากโดยพิจารณาผลกระทบอาจพิจารณาในแง่ของผลกระทบด้านการเงิน/ทรัพยากรดำเนินงาน ชื่อเสีย ภาพลักษณ์บุคลากร ฯลฯ เป็นต้น กรมประมงได้กำหนดหลักเกณฑ์การประเมินความเสี่ยงและการควบคุมภายใน โดยมีเกณฑ์วัดความเสี่ยงทั้งปริมาณและคุณภาพตาม

เกณฑ์การวัดความเสี่ยงเชิงปริมาณหมายถึงความเสี่ยงที่เกิดขึ้นเนื่องจากการปฏิบัติงาน ซึ่งสามารถรวบรวมข้อมูล เพื่อนำมาวิเคราะห์และวัดผล กระทบได้ เป็นตัวเลขที่นับจำนวนได้ ในการวัดกำหนดให้เป็นจำนวนจริงตามตารางที่ ๒-๓

ตารางที่ ๒ ระดับโอกาสในการเกิดเหตุการณ์ต่างๆ

ระดับโอกาสในการเกิดเหตุการณ์ต่างๆ (Likelihood) เชิงปริมาณ		
ระดับ	โอกาสที่จะเกิด	คำอธิบาย
๕	สูงมาก	มากกว่า ๑๒ ครั้ง ต่อปี
๔	สูง	๒ – ๑๑ ครั้ง ต่อปี
๓	ปานกลาง	๑ ครั้ง ต่อปี
๒	น้อย	๑ ครั้ง ต่อ ๒ – ๓ ปี
๑	น้อยมาก	๑ ครั้ง ต่อ ๔ – ๕ ปี

เกณฑ์การวัดความเสี่ยงเชิงคุณภาพหมายถึง ความเสี่ยงที่เกิดขึ้นเนื่องจากการปฏิบัติงานซึ่งสามารถรวบรวมข้อมูล เพื่อนำมาวิเคราะห์และวัดผล กระทบได้ ในเชิงคุณภาพความเสี่ยงบางเรื่องต้องใช้การพิจารณาตัดสินใจโดยผู้เชี่ยวชาญตามตารางที่ ๔-๕

ตารางที่ ๔ ระดับโอกาสในการเกิดเหตุการณ์ต่างๆ

ระดับโอกาสในการเกิดเหตุการณ์ต่างๆ (Likelihood) เชิงคุณภาพ		
ระดับ	โอกาสที่จะเกิด	คำอธิบาย
๕	สูงมาก	มีโอกาสดังกล่าวเกิดขึ้นบ่อยครั้ง
๔	สูง	มีโอกาสดังกล่าวเกิดขึ้นค่อนข้างบ่อย
๓	ปานกลาง	มีโอกาสดังกล่าวเกิดขึ้นบางครั้ง
๒	น้อย	อาจมีโอกาสดังกล่าวเกิดขึ้นแต่นาน ๆ ครั้ง
๑	น้อยมาก	มีโอกาสดังกล่าวเกิดขึ้นในกรณียาก

ตารางที่ ๓ ระดับความรุนแรงของผลกระทบความเสี่ยง

ระดับความรุนแรงของผลกระทบความเสี่ยง (Impact) เชิงปริมาณ		
ระดับ	ผลกระทบ	คำอธิบาย
๕	สูงมาก	>๑๐ ล้านบาท
๔	สูง	> ๒.๕ แสนบาท – ๑๐ ล้านบาท
๓	ปานกลาง	>๕๐,๐๐๐ – ๒.๕ แสนบาท
๒	น้อย	>๑๐,๐๐๐ – ๕๐,๐๐๐บาท
๑	น้อยมาก	ไม่เกิน ๑๐,๐๐๐ บาท

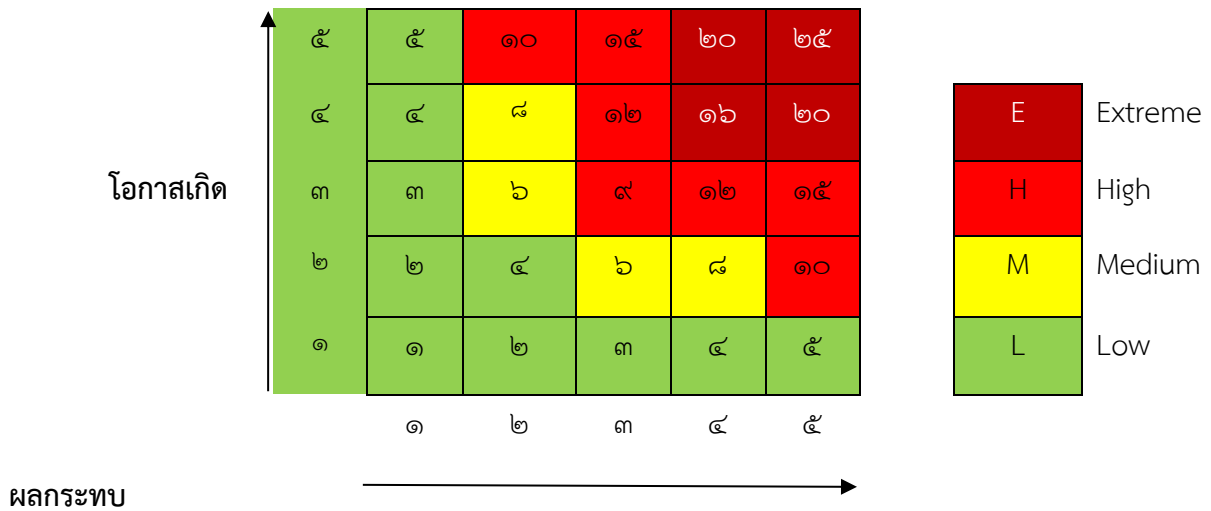
ตารางที่ ๕ ระดับความรุนแรงของผลกระทบความเสี่ยง

ระดับความรุนแรงของผลกระทบความเสี่ยง (Impact) เชิงคุณภาพ		
ระดับ	ผลกระทบ	คำอธิบาย
๕	รุนแรงที่สุด	เกิดขึ้นอย่างต่อเนื่องและไม่มี การปรับปรุงแก้ไข
๔	ค่อนข้างรุนแรง	เกิดขึ้นอย่างต่อเนื่องและมีการ ปรับปรุงแก้ไข แต่ยังไม่ดีขึ้น
๓	ปานกลาง	เกิดขึ้นเป็นบางครั้งมีการ ปรับปรุงแก้ไขได้ส่วนใหญ่
๒	น้อย	เกิดขึ้นน้อยและแก้ไขได้เป็นส่วนใหญ่
๑	น้อยมาก	ไม่เกิดขึ้นหรือ หากเกิดขึ้นก็แก้ไขได้

๒.๔.๒ การประเมินผลการควบคุมที่มีอยู่เป็นการพิจารณาความเสี่ยงคงเหลือที่ได้จากการวิเคราะห์การประเมินประสิทธิภาพการควบคุมภายใน โดยพิจารณาจากรายงานการควบคุมภายในของกรมประมง ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๖ ที่ผ่านมา

๒.๔.๓ การจัดลำดับความเสี่ยงหลังจากที่ดำเนินการประเมินความเสี่ยงแล้วเสร็จ นำมาวิเคราะห์ระดับความเสี่ยง (Level of Risk) หรือจัดลำดับความรุนแรงที่มีผลกระทบต่อแผนงาน/โครงการและพิจารณาจากระดับความเสี่ยงที่เกิดจากความสัมพันธ์ระหว่างโอกาสที่จะเกิดความเสี่ยง (Likelihood) และผลกระทบความเสี่ยงที่ประเมินได้ โดยจัดเรียงเป็นลำดับจากระดับสูงมาก สูง ปานกลาง ต่ำ ต่ำมาก เราควรให้ความสำคัญต่อความเสี่ยงที่มีระดับสูงและมีโอกาสเกิดขึ้นสูง แต่อาจลดความสนใจต่อความเสี่ยงที่มีระดับต่ำและโอกาสที่จะเกิดความเสี่ยงมีน้อย การวิเคราะห์ความเสี่ยงของสองจุดนี้ต้องใช้วิจารณญาณอย่างมาก ว่าควรอยู่ระดับใด เพราะการวัดผลความเสี่ยงทำได้ยาก โดยอาจพิจารณาจากความสัมพันธ์ระหว่างโอกาสที่จะเกิด

ความเสี่ยง และผลกระทบของความเสี่ยงต่อองค์กรว่าก่อให้เกิดความเสี่ยงในระดับใด ซึ่งอาจแสดงแผนภูมิระดับความเสี่ยง Risk Impact Grid และเกณฑ์การประเมินได้ตามแผนภาพที่ ๕ และตารางที่ ๖

แผนภาพที่ ๕ ระดับความเสี่ยง (Risk Impact Grid)

ตารางที่ ๖ เกณฑ์การประเมินความเสี่ยง

ระดับความเสี่ยง	ระดับ	เกณฑ์การประเมิน
สูงมาก (E)	๑๖-๒๕	อยู่ในระดับที่ไม่สามารถยอมรับได้ จำเป็นต้องเร่งจัดการความเสี่ยงให้ลดลงและอยู่ในระดับที่ยอมรับได้
สูง (H)	๙-๑๕	อยู่ในระดับที่ไม่สามารถยอมรับได้ ต้องจัดการความเสี่ยงให้อยู่ในระดับที่ยอมรับได้
ปานกลาง (Medium)	๖-๘	อยู่ในระดับที่ยอมรับได้ สามารถดำเนินการควบคุมโดยกระบวนการควบคุมภายใน
ต่ำ (L)	๑-๕	อยู่ในระดับที่พอยอมรับได้ แต่ยังคงควบคุมเพื่อป้องกันไม่ให้เกิดความเสี่ยง

อาจกล่าวได้ว่าการวิเคราะห์ความเสี่ยงมีหลักในการวิเคราะห์ ๓ ประการ คือ

- **โอกาส (Likelihood)** หมายถึง โอกาสที่จะเกิดความเสี่ยงมีมากน้อยแค่ไหน มีความถี่อย่างไร มีความถี่หรือโอกาสที่จะเกิดขึ้นทั้งในเชิงปริมาณและเชิงคุณภาพ ซึ่งจะมีความถี่ตั้งแต่ต่ำสุดจนถึงสูงมาก แบ่งเป็น ๕ ระดับ ๑ ๒ ๓ ๔ ๕

- **ผลกระทบ (Impact)** หมายถึง ผลกระทบที่จะเกิดขึ้นหรือความรุนแรงที่จะเกิดขึ้นจากความเสี่ยงว่ามีมากน้อยแค่ไหน อย่างไร ซึ่งจะพิจารณาจากความรุนแรงของผลกระทบมีตั้งแต่รุนแรงน้อยจนถึงมากที่สุดมี ๕ ระดับ คือ ๑ ๒ ๓ ๔ ๕

- **ผลกระทบกับภารกิจหลัก (Mission)** หมายถึง การพิจารณาผลกระทบที่มีต่อภารกิจหลักขององค์กรว่ามีผลกระทบมากน้อย เพียงใด แค่ไหนการวิเคราะห์ความเสี่ยงจะต้องค้นหาปัจจัยเสี่ยงและพิจารณาประเด็นความเสี่ยงเหล่านั้นโดยใช้หลักการทั้ง ๓ หลัก อย่างบูรณาการ ซึ่งการวิเคราะห์ความเสี่ยงเป็นสิ่งที่ทำได้ยากและต้องอาศัยวิจารณญาณของผู้วิเคราะห์อย่างรอบคอบ

๒.๕ การตอบสนองความเสี่ยง

การจัดการความเสี่ยง (Risk Response) เป็นขั้นตอนการกำหนดวิธีการเพื่อลดความเสี่ยง ซึ่งเมื่อทราบความเสี่ยงที่มีนัยสำคัญและโอกาสที่จะเกิดความเสี่ยงแล้ว ควรวิเคราะห์สาเหตุที่ทำให้เกิดความเสี่ยง และพิจารณาว่าจะจัดการกับความเสี่ยงนั้นอย่างไร ในการพิจารณาเลือกดำเนินการต้องคำนึงถึงค่าใช้จ่ายหรือต้นทุนในการจัดการความเสี่ยงนั้น เปรียบเทียบประโยชน์ที่จะได้รับว่าเหมาะสมและคุ้มค่าหรือไม่ ทั้งนี้ ควรพิจารณาว่า ความเสี่ยงที่เกิดขึ้นนั้นเป็นความเสี่ยงที่เกิดจากปัจจัยภายใน (Internal) เช่น ระบบการทำงานไม่เหมาะสม คุณภาพและความสามารถของบุคลากร ขนาดและโครงสร้างขององค์กร หรือปัจจัยภายนอก (External) เช่น การเปลี่ยนแปลงทางเศรษฐกิจ การเมือง เทคโนโลยีและกฎหมายใหม่ที่มีผลบังคับ รวมทั้งต้องพิจารณาว่าเป็นความเสี่ยงด้านใด

กรณีเป็นความเสี่ยงเกี่ยวกับหน่วยงานโดยรวม มักจะเกิดจากปัจจัยภายนอก (External) ซึ่งมีได้ อยู่ภายใต้การควบคุม การป้องกันหรือการลดความเสี่ยงกระทำได้โดยการบริหารความเสี่ยง (Risk management) โดยมีแนวทางในการจัดการความเสี่ยง ดังนี้

๒.๕.๑ การยอมรับความเสี่ยง (Take Risk) เป็นความเสี่ยงที่อยู่ในระดับความเสี่ยงปานกลาง ต่ำ หรือ มาก หรือเป็นความเสี่ยงที่มีต้นทุนในการจัดการความเสี่ยงสูงมากจนไม่คุ้มค่ากับผลที่จะได้รับหรือ เป็นความเสี่ยงที่อยู่นอกเหนือการควบคุมขององค์กรซึ่งอาจมีสาเหตุมาจากปัจจัยภายนอกที่ไม่สามารถควบคุมได้

๒.๕.๒ การลดหรือควบคุมความเสี่ยง (Treat Risk) เป็นการจัดการความเสี่ยงในกรณี ที่หน่วยงานเห็นว่าความเสี่ยงเหล่านั้นเกิดขึ้นจากปัจจัยภายในหรือมีสาเหตุที่สามารถลดหรือควบคุมได้ด้วยวิธีการ ควบคุมภายในหรือปรับปรุงระบบการทำงาน เพื่อลดโอกาสจะเกิดความเสียหาย หรือผลกระทบให้อยู่ในระดับ ที่ยอมรับได้ เช่น การจัดอบรมให้กับบุคลากร การทำคู่มือการปฏิบัติงานเมื่อลดปัญหาจากการทำงานผิดพลาด หรือหากเป็นความเสี่ยงที่เกิดจากปัจจัยภายนอกที่อาจนำกลยุทธ์หรือมาตรการต่างๆมาใช้เพื่อลดผลกระทบ หรือความรุนแรงของความเสี่ยงนั้น

๒.๕.๓ การหลีกเลี่ยงความเสี่ยง (Terminate Risk) เป็นการปฏิเสธและหลีกเลี่ยงโอกาสที่จะเกิด ความเสี่ยง โดยการหยุด ยกเลิกหรือเปลี่ยนแปลงกิจกรรม หรือโครงการที่จะนำไปสู่เหตุการณ์ที่เป็นความเสี่ยง

๒.๕.๔ การกระจายหรือถ่ายโอนความเสี่ยง (Transfer Risk) เป็นการถ่ายโอนงาน โครงการ หรือกิจกรรมให้หน่วยงานอื่นช่วยแบ่งความรับผิดชอบอาจเป็นหน่วยงานภายในหรือภายนอกองค์กร โดยเฉพาะ กรณีที่เห็นว่าเป็นความเสี่ยงที่คาดไม่ถึง หรือมีระดับความรุนแรงสูง เช่น ภัยธรรมชาติหรือวินาศภัยต่างๆ ซึ่งหน่วยงานไม่สามารถแบกรับความเสี่ยงนั้นได้ ก็อาจกระจายหรือถ่ายโอนความเสี่ยงด้วยการประกันภัยหรือใน กรณีที่ความเสี่ยงอาจเกิดจากความไม่ชำนาญงานของบุคลากรภายในหน่วยงานก็อาจจัดจ้างบุคลากรภายนอกมา ดำเนินการแทน

๒.๖ การติดตามประเมินผลและจัดทำรายงาน

หลังจากที่มีการจัดทำแผนบริหารความเสี่ยง ต้องมีการดำเนินการติดตามผลการดำเนินการ ตามแผนงาน/โครงการที่กำหนดไว้ ตามระยะเวลาที่กำหนดกรมประมงมีการกำหนดผู้รับผิดชอบในการประเมินผล แต่ละระดับ เพื่อเป็นกลไกสนับสนุนการดำเนินงานการควบคุมภายในและการจัดทำรายงานดังนี้

๒.๖.๑ คณะกรรมการควบคุมภายในกรมประมงและบริหารความเสี่ยง

กรมประมงได้มีคำสั่งและกำหนดอำนาจหน้าที่ในการกำหนดแนวทางการดำเนินการ ประเมินการควบคุมภายในให้เป็นไปตามพระราชบัญญัติการเงินการคลัง พ.ศ. ๒๕๖๒ ในมาตรา ๗๙ กำหนดให้ หน่วยงานของรัฐจัดให้มีการตรวจสอบภายใน การควบคุมภายใน และการบริหารความเสี่ยงโดยถือตามมาตรฐาน และหลักเกณฑ์ที่ พ.ร.บ. การเงินการคลังฯ คณะกรรมการฯ มีหน้าที่พิจารณาและกำหนดให้ความเห็นชอบเกี่ยวกับ รายละเอียด หลักเกณฑ์ วิธีการ ระบบ แผนปฏิบัติการและรายงานสรุปการประเมินผลการบริหารความเสี่ยง

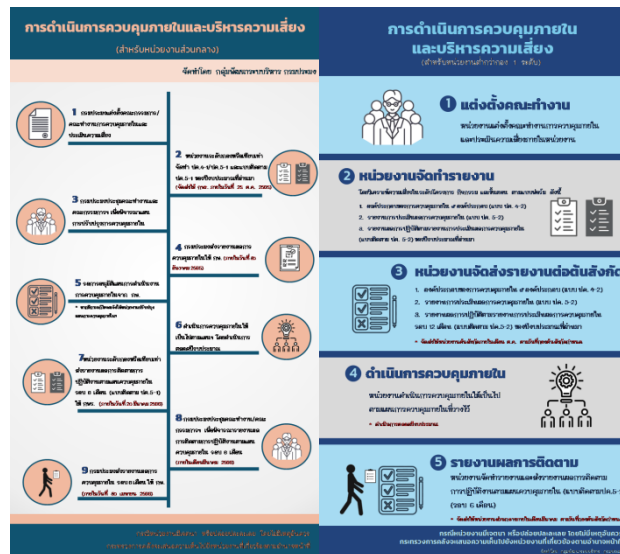
และการควบคุมภายใน กำกับดูแล ติดตามรายงานผลการควบคุมภายในและการบริหารความเสี่ยงให้มีประสิทธิภาพและประสิทธิผลทั่วทั้งองค์กร สอบทานรายงานการประเมินผลการควบคุมภายในที่คณะกรรมการประเมินผลการควบคุมภายในและประเมินความเสี่ยงนำเสนอและรายงานความเห็นชอบของกลุ่มตรวจสอบภายใน เพื่อจัดทำหนังสือรับรองการควบคุมภายในของกรมประมง

๒.๖.๒ คณะทำงานประเมินผลการควบคุมภายในและประเมินความเสี่ยง

มีหน้าที่ในการประสานงานจัดทำและสอบทานการประเมินผลการควบคุมภายในและบริหารความเสี่ยงของหน่วยงานโดยรวมของกรมประมง พิจารณาจุดอ่อนของการควบคุมภายใน พร้อมทั้งวิเคราะห์และระบุปัจจัยเสี่ยงที่มีผลหรือสร้างความเสียหายทั้งที่เป็นตัวเงินและไม่เป็นตัวเงิน จัดลำดับความสำคัญของจุดอ่อนการควบคุมภายในและปัจจัยเสี่ยง จัดทำแผนการควบคุมภายในและแผนบริหารความเสี่ยง นำเสนอผลการประเมินความเสี่ยงให้คณะกรรมการควบคุมภายในและการบริหารความเสี่ยงกรมประมงพิจารณา พร้อมจัดทำหนังสือรับรองการควบคุมภายในของกรมประมง

๒.๖.๓ ระดับหน่วยงานย่อย (กอง)

รับผิดชอบโดยคณะกรรมการในระดับกอง โดยให้ขึ้นอยู่กับแนวทาง/การบริหารจัดการของแต่ละกองแต่วิธีการประเมินจะต้องสอดคล้องกับแนวทางการบริหารจัดการความเสี่ยงสำหรับหน่วยงานของรัฐ เรื่อง ซึ่งกลุ่มพัฒนาระบบบริหารได้ซักซ้อมความเข้าใจถึงขั้นตอน วิธีการ ตามแผนภาพที่ ๖

แผนภาพที่ ๖ การซักซ้อมความเข้าใจถึงขั้นตอน วิธีการ ในการดำเนินงานในภาพรวมของการส่งรายงานควบคุมภายในทั้งในระดับกอง และหน่วยงานต่ำกว่ากอง ๑ ระดับ

๒.๖.๔ ผู้ตรวจสอบภายใน

มีหน้าที่และความรับผิดชอบโดยตรงในเรื่องของการควบคุมภายใน โดยลักษณะงานตรวจสอบภายในเองก็ถือว่าเป็นมาตรการควบคุมภายในอย่างหนึ่ง ซึ่งมีความสำคัญมากเพราะเป็นมาตรการควบคุมภายในซึ่งทำหน้าที่ตรวจสอบ และประเมินประสิทธิผลของมาตรการควบคุมภายในอื่นๆ อีกชั้นหนึ่ง ผู้ตรวจสอบภายในจะให้ข้อเสนอแนะต่อผู้บริหารเกี่ยวกับมาตรการควบคุมภายในขององค์กร

ผู้ตรวจสอบภายในมีหน้าที่ต่อความเสี่ยง ดังนี้

- การตรวจสอบแสดงความเห็นหรือการประเมินผลกระบวนการบริหารความเสี่ยงซึ่งมีความสัมพันธ์และสอดคล้องกับการควบคุมภายใน

- การตรวจสอบและแสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับการวิเคราะห์และการจัดลำดับความเสี่ยง
- การประเมินผลรายงานการควบคุมภายในและบริหารความเสี่ยง
- การทบทวนเกี่ยวกับความเสี่ยงสำคัญต่อผู้บริหารและรายงานให้ผู้บริหารทราบ

หน้าที่ด้านความเสี่ยงที่ไม่เกี่ยวกับผู้ตรวจสอบภายใน

- การกำหนดระดับความเสี่ยงที่ยอมรับได้ (การกำหนดระดับความเสี่ยงที่ยอมรับได้)
- การเป็นเจ้าของกระบวนการบริหารความเสี่ยง (กลุ่มตรวจสอบภายในต้องไม่ใช่ผู้ดำเนินการในกระบวนการบริหารความเสี่ยง)
- การตัดสินใจเกี่ยวกับการตอบสนองความเสี่ยง (การกำหนดกิจกรรมในการปรับปรุงการควบคุม)
- การทำหน้าที่แทนผู้บริหารเกี่ยวกับการบริหารความเสี่ยง (การตัดสินใจระบุประเด็นความเสี่ยงและปัจจัยเสี่ยง)
- การรายงานตามหน้าที่ความรับผิดชอบเกี่ยวกับการบริหารความเสี่ยง

๒.๖.๕ บทบาทและความรับผิดชอบของเจ้าหน้าที่ระดับปฏิบัติ

เจ้าหน้าที่ในระดับปฏิบัติ มีหน้าที่ความรับผิดชอบเกี่ยวกับการควบคุมภายใน โดยจะต้องสนใจศึกษาให้ทราบว่า มาตรการและระบบการควบคุมภายในที่ตนปฏิบัติหน้าที่อยู่นั้นมีกำหนดไว้อย่างไรบ้าง และจะต้องเอาใจใส่ปฏิบัติตามมาตรการและระบบเหล่านั้น เพื่อให้การควบคุมเกิดประสิทธิผล และหากทราบว่าขั้นตอนการปฏิบัติงานในขั้นตอนใดที่มีจุดอ่อนของระบบการควบคุมภายใน ควรแจ้งให้ผู้บังคับบัญชาทราบเพื่อให้พิจารณาและสั่งการแก้ไขปรับปรุงให้เกิดความรัดกุมยิ่งขึ้นต่อไป

๒.๗ การสื่อสารและการรายงาน

การสื่อสารเป็นการสร้างความตระหนัก ความเข้าใจ และการมีส่วนร่วมของกระบวนการบริหารจัดการความเสี่ยง การสื่อสารเป็นการให้และรับข้อมูล (Two - way Communication) หน่วยงานควรมีช่องทางการสื่อสารทั้งภายในและภายนอก โดยการสื่อสารภายในต้องเป็นการสื่อสารแบบจากผู้บริหารไปยังผู้ใต้บังคับบัญชา (Top Down) จากผู้ใต้บังคับบัญชาไปยังผู้บริหาร (Bottom Up) และระหว่างหน่วยงานย่อยภายใน (Across Divisions) และสื่อสารและรายงานต่อผู้กำกับดูแล เป็นการสื่อสารและการรายงานความเสี่ยงในภาพรวมขององค์กร เพื่อสนับสนุนหน้าที่ของผู้กำกับดูแลในการกำกับการบริหารจัดการความเสี่ยงของฝ่ายบริหาร

๓. (ร่าง) แผนบริหารความเสี่ยงประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๗

เนื่องจากกรมประมงได้กำหนดแบบฟอร์มของการรายงานไว้เฉพาะการควบคุมภายใน กรมประมงเท่านั้น ดังนั้นกลุ่มพัฒนาระบบบริหาร จึงได้จัดทำ (ร่าง) แผนบริหารความเสี่ยงประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๗ โดยใช้รูปแบบ ปรากฏดังตารางที่ ๗

ตารางที่ ๗ (ร่าง) แผนบริหารความเสี่ยงประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๗

ประเภทความเสี่ยง	วัตถุประสงค์	ความเสี่ยง	โอกาส (Y)	ผลกระทบ (X)	กลยุทธ์ที่จัดการกับความเสี่ยง	การบริหารความเสี่ยง	ระยะเวลาดำเนินการ	ผู้รับผิดชอบ
ความเสี่ยงด้านการดำเนินงาน (Operation Risks)	เพื่อป้องกัน ยับยั้งและจัดการทำประมงที่ผิดกฎหมาย ขาดการรายงาน และไร้การควบคุม ให้เป็นไปตามกฎหมายมาตรฐานสากล ในการนำเข้าส่งออก การนำเข้าผ่าน ตลอดจนการผลิตและการแปรรูป	๑.การตรวจสอบเรือประมงต่างประเทศ เพื่อป้องกันและแก้ไข ปัญหาการทำประมงที่ผิดกฎหมายอาจไม่เป็นไปตามข้อกำหนด กฎหมาย	๔	๔	การลดความเสี่ยง (Reducing/Reduction)	๑. จัดทำคู่มือการตรวจสอบเรือประมงต่างประเทศให้เหมาะสมกับข้อกำหนดกฎหมายแนวทางการตรวจสอบในปัจจุบันให้แล้วเสร็จ และประกาศใช้อย่างเป็นทางการ รวมถึงแจ้งเวียนให้เจ้าหน้าที่ปฏิบัติตาม ๒. ประชุมซักซ้อมแนวทางการปฏิบัติตามคู่มือการตรวจสอบเรือประมงต่างประเทศ ๓. ติดตามผลการดำเนินงานตามคู่มือการตรวจสอบเรือประมงต่างประเทศ เป็นระยะ	ต.ค.๖๖-ก.ย.๖๗	กรป.
		๒. การนำเข้าปลาทูน่าทางตู้คอนเทนเนอร์ กรณีคัดแยก อาจมีการสำแดงที่ไม่สอดคล้องกับใบอนุญาต	๓	๓	การลดความเสี่ยง (Reducing/Reduction)	๑. เพิ่มจำนวนครั้งในการสุ่มตรวจตู้คอนเทนเนอร์ กรณีคัดแยกให้มากขึ้น ๒. สุ่มตรวจสอบ ณ สถานประกอบการ		กรป.
ความเสี่ยงด้านการดำเนินงาน (Operation Risks)	เพื่อให้ความช่วยเหลือเกษตรกรผู้เพาะเลี้ยงสัตว์น้ำ และชาวประมงที่ประสบภัยพิบัติ	อาจจะเกิดความล่าช้าในการให้ความช่วยเหลือเกษตรกรที่ประสบภัยพิบัติ เนื่องจากต้องตรวจสอบข้อมูลของเกษตรกรและชาวประมงให้ถูกต้องครบถ้วน และการลงพื้นที่เพื่อสำรวจ	๓	๒	การลดความเสี่ยง (Reducing/Reduction)	๑. สำรวจความเสียหายที่เกิดขึ้นทั้งหมดที่ส่งผลกระทบต่อเกษตรกรและชาวประมงทันทีหลังเกิดภัยพิบัติ ๒. ตรวจสอบความถูกต้องของรายชื่อเกษตรกรและชาวประมงที่ได้รับความเสียหาย และอัตราการให้ความช่วยเหลือตามระเบียบฯ ๓. จัดทำรายงานความเสียหายที่เกิดขึ้น	ต.ค.๖๖-ก.ย.๖๗	กคพ.

ประเภท ความเสี่ยง	วัตถุประสงค์	ความเสี่ยง	โอกาส (Y)	ผลกระทบ (X)	กลยุทธ์ที่จัดการกับความเสี่ยง	การบริหารความเสี่ยง	ระยะเวลา ดำเนินการ	ผู้รับผิดชอบ
		ความเสียหายจาก สถานการณ์ภัยพิบัติ อาจจะเป็นไปด้วยความ ยากลำบาก				เสนอต่อผู้บังคับบัญชาโดยเร็วที่สุด เพื่อ ดำเนินการเข้าให้การช่วยเหลือเกษตรกร และชาวประมงได้ทันทั่วทั้งที่ ๔. จัดทำฐานข้อมูล สถิติพื้นที่ที่ได้รับ ความเสียหาย ผลกระทบที่เกิดขึ้น จำนวน รายชื่อเกษตรกรและชาวประมง ที่ได้รับ ความเสียหายด้วยระบบ อิเล็กทรอนิกส์เพื่อใช้เป็นฐานข้อมูล ใน การเตรียมความพร้อมรับมือภัยพิบัติที่ อาจเกิดขึ้นในอนาคต ๕. ประชาสัมพันธ์ สร้างการรับรู้ให้ เกษตรกรและชาวประมง ให้มีความ ตื่นตัวในการเตรียมความพร้อมรับมือกับ สถานการณ์ภัยพิบัติ		
ความเสี่ยงด้าน การดำเนินงาน (Operation Risks)	เพื่อควบคุมดูแลการค้าสัตว์ น้ำและปัจจัยการผลิตที่ใช้ ทางการประมง ให้เป็นไป ตามกฎหมาย รวมถึงป้องกัน และปราบปรามสัตว์น้ำ และ ปัจจัยการผลิตที่ผิดกฎหมาย	๑. อาจมีการลักลอบ นำเข้าสินค้าเกษตรผิด กฎหมายเข้ามาในประเทศ ๒. ขั้นตอน และแนวทาง ในการดำเนินการร่วมกับ หน่วยงานที่เกี่ยวข้องใน สังกัดกระทรวงเกษตรและ สหกรณ์อาจมีความ ชัดเจนไม่เพียงพอ	๔	๕	การกระจายความเสี่ยง หรือการโอนความเสี่ยง (Sharing/Transfer)	๑. จัดตั้งชุดเฉพาะกิจพิเศษตรวจสอบ สินค้าเกษตรผิดกฎหมายร่วมกับ หน่วยงานที่เกี่ยวข้องในสังกัดกระทรวง เกษตรและสหกรณ์ ๒. จัดทำแนวทางในการตรวจสอบสินค้า ผิดกฎหมาย ๓. ชักซ้อมแนวทางการดำเนินการบูรณา การการตรวจสอบสินค้าเกษตร ๔. รวบรวมปัญหาอุปสรรค แนว ทางแก้ไข ๕. รายงานผลการดำเนินการต่อ ผู้บังคับบัญชา	ต.ค.๖๖-ก.ย.๖๗	กรป.

ประเภท ความเสี่ยง	วัตถุประสงค์	ความเสี่ยง	โอกาส (Y)	ผลกระทบ (X)	กลยุทธ์ที่จัดการกับความ เสี่ยง	การบริหารความเสี่ยง	ระยะเวลา ดำเนินการ	ผู้รับผิดชอบ
ความเสี่ยงด้าน การดำเนินงาน (Operation Risks)	เพื่อส่งเสริมการมีส่วนร่วม ของทุกภาคส่วนในการ บริหารจัดการด้านการ ประมงเพื่อให้การบริหาร จัดการด้านการประมงมี ประสิทธิภาพและ ประสิทธิผล	ชาวประมงอาจจะไม่ให้ความร่วมมือในการปฏิบัติตามมาตรการอื่น เนื่องจากขาดความรู้ใน ตัวมาตรการและไม่เห็น ประโยชน์ในการดำเนิน มาตรการ	๓	๓	การลดความเสี่ยง (Reducing/Reduction)	๑. ทบทวนงานด้านการประชาสัมพันธ์ เช่น ผลการประเมินการประชาสัมพันธ์ แล้วนำผลที่ได้มาปรับปรุงแผนการ ประชาสัมพันธ์ในปีถัดไป ๒. ประชาสัมพันธ์ข้อมูลเกี่ยวกับ มาตรการ (พื้นที่ เวลา เครื่องมือ) โดย เพิ่มจำนวนครั้งในการประชาสัมพันธ์ และเลือกช่องทางการสื่อสารให้ เหมาะสมกับกลุ่มเป้าหมาย	ต.ค.๖๖-ก.ย.๖๗	กตป./สลก./ กพท./กปจ./ กบม./กยผ. (ปจ.)
ความเสี่ยงด้าน กลยุทธ์ (Strategy Risks)	เพื่อพัฒนา และเพิ่มมูลค่า สินค้าประมงปลอดภัยให้มี คุณภาพและได้มาตรฐาน	อัตราการขยายตัวของ มูลค่าสินค้าเกษตรที่ผ่าน การตรวจรับรองมาตรฐาน การปฏิบัติทางการเกษตร ที่ดี (กึ่ง ปลอดภัย) อาจไม่ เป็นไปตามเป้าหมาย	๔	๔	การลดความเสี่ยง (Reducing/Reduction)	๑. จัดทำแผนปฏิบัติงานขับเคลื่อนการ เพิ่มมูลค่าสินค้าเกษตร GAP ๒. ขับเคลื่อนงานตามแผนงานโครงการ แผนปฏิบัติการ ๓. ติดตามความก้าวหน้าการปฏิบัติงาน ตามแผน ๔. รายงานผลการดำเนินการต่อ สำนักงานเศรษฐกิจการเกษตร	ต.ค.๖๖-ก.ย.๖๗	กยผ. กนป. กพช. กพจ. กมป.
ความเสี่ยงด้าน กลยุทธ์ (Strategy Risks)	เพื่อเฝ้าระวัง ป้องกัน ควบคุมโรค และเชื้อดื้อยา ในสัตว์น้ำและผลิตภัณฑ์	การตรวจสอบเพื่อเฝ้า ระวัง ป้องกัน ควบคุมโรค และเชื้อดื้อยาในสัตว์น้ำ และผลิตภัณฑ์อาจไม่ เป็นไปตามเป้าหมาย เนื่องจากเกษตรกร บางส่วนยังมีความรู้ ความเข้าใจในการจัดการ ฟาร์มไม่เพียงพอเมื่อเกิด โรคสัตว์น้ำในฟาร์ม	๓	๔	การลดความเสี่ยง (Reducing/Reduction)	๑. สร้างความรู้ ความเข้าใจในการ จัดการฟาร์มเมื่อเกิดโรคสัตว์น้ำในฟาร์ม ๒. สุ่มตัวอย่างสัตว์น้ำเพื่อตรวจหาเชื้อ ก่อโรค ๓. เฝ้าระวัง ป้องกัน ควบคุมโรค ๔. ติดตามประเมินผล	ต.ค.๖๖-ก.ย.๖๗	กพส.

ประเภทความเสี่ยง	วัตถุประสงค์	ความเสี่ยง	โอกาส (Y)	ผลกระทบ (X)	กลยุทธ์ที่จัดการกับความเสี่ยง	การบริหารความเสี่ยง	ระยะเวลาดำเนินการ	ผู้รับผิดชอบ
ความเสี่ยงด้านการเงิน (Financial Risks)	เพื่อให้การเบิกจ่ายงบประมาณของกรมประมงเป็นไปตามมติคณะรัฐมนตรี นโยบายกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ และกรมประมง	๑. การเบิกจ่ายเงินงบประมาณอาจล่าช้าไม่เป็นไปตามแผนการเบิกจ่ายงบประมาณ	๓	๓	การลดความเสี่ยง (Reducing/Reduction)	๑. ดำเนินการจัดทำแผนการใช้จ่ายงบประมาณ และกำหนดเป็นตัวชี้วัด ๒. ปรับแผนการปฏิบัติงานและระยะเวลาในการดำเนินงานโครงการให้สอดคล้องกับจำนวนเงินงบประมาณ และระยะเวลาที่ได้รับจัดสรร ๓. ติดตาม และรายงานผลการเบิกจ่ายงบประมาณตามที่กำหนด เพื่อลดความผิดพลาด	ต.ค.๖๖-ก.ย.๖๗	กยผ. และทุกหน่วยงาน
		๒. ระบบฐานข้อมูลการเงินการคลัง กรมประมง ไม่รองรับการทำงานได้อย่างมีประสิทธิภาพ และมีปัญหาด้านเทคนิคของ server อาจส่งผลให้การเบิกจ่ายเงินเกิดความล่าช้า ขาดประสิทธิภาพ และมีความเสี่ยงที่ข้อมูลด้านการเงินการคลังสูญหาย	๓	๓	การลดความเสี่ยง (Reducing/Reduction)	๑. จัดทำ TOR เสนอของงบประมาณ (งบลงทุน) ปี ๒๕๖๗ เข้าคณะกรรมการเทคโนโลยีสารสนเทศ กรมประมง และกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ ๒. ของงบประมาณ (งบลงทุน)เพิ่มเติม ๓. ดำเนินการจัดซื้อจัดจ้าง เมื่อได้รับการสนับสนุนงบประมาณ (งบลงทุน)		กค. กยผ. ศทส.
ความเสี่ยงด้านการเงิน (Financial Risks)	เพื่อให้งานการเงิน การจัดซื้อจัดจ้างถูกต้องตามระเบียบ ตรงตามความต้องการ ทันเวลา มีการใช้เงินอย่างคุ้มค่า เป็นธรรมและมีประสิทธิภาพ	๑. ข้อมูลสินทรัพย์ของหน่วยงาน อาจไม่ตรงกับระบบ New GFMS Thai	๓	๓	การลดความเสี่ยง (Reducing/Reduction)	๑. กำหนดให้มีการจัดทำรายงานการตรวจสอบพัสดุ ประจำปี ๒๕๖๖ โดยให้หน่วยงานตรวจสอบข้อมูลสินทรัพย์ที่มีอยู่จริง กับในระบบ New GFMS Thai และในระบบฐานข้อมูลสินทรัพย์กรมประมง	ต.ค.๖๖-ก.ย.๖๗	กค. และทุกหน่วยงาน

ประเภท ความเสี่ยง	วัตถุประสงค์	ความเสี่ยง	โอกาส (Y)	ผลกระทบ (X)	กลยุทธ์ที่จัดการกับความเสี่ยง	การบริหารความเสี่ยง	ระยะเวลา ดำเนินการ	ผู้รับผิดชอบ
		๒. ระบบฐานข้อมูลสินทรัพย์กรมประมงอาจจะไม่มีความเสถียร ๓. บุคลากรอาจปฏิบัติไม่ถูกต้องเกี่ยวกับการใช้ทรัพย์สิน การยืมทรัพย์สินของทางราชการไปใช้ปฏิบัติงาน การกำกับดูแล และตรวจสอบการใช้ทรัพย์สิน	๓ ๓	๓ ๓	การลดความเสี่ยง (Reducing/Reduction) การลดความเสี่ยง (Reducing/Reduction)	๒. หากพบความคลาดเคลื่อนให้หน่วยงานเร่งจัดทำหนังสือแจ้งกองบริหารการคลัง เพื่อดำเนินการแก้ไขข้อมูลให้ถูกต้องครบถ้วน ๓. ติดตามผลการแก้ไข และรายงานผลการดำเนินงาน ๑. จัดทำ TOR เสนอของงบประมาณ (งบลงทุน) ปี ๒๕๖๗ เข้าคณะกรรมการเทคโนโลยีสารสนเทศ กรมประมง และกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ ๒. ของงบประมาณ (งบลงทุน) เพิ่มเติม ๓. ดำเนินการจัดซื้อจัดจ้าง เมื่อได้รับการสนับสนุนงบประมาณ (งบลงทุน) ๑. จัดทำคู่มือมาตรฐานการใช้ทรัพย์สินของทางราชการ ๒. แจกเวียนคู่มือมาตรฐานการใช้ทรัพย์สินของทางราชการ ๓. ชักซ้อมความเข้าใจในวิธีการที่ถูกต้องเกี่ยวกับการใช้ทรัพย์สิน การยืมทรัพย์สินของทางราชการไปใช้ปฏิบัติงาน ๔. กำชับให้เจ้าหน้าที่ปฏิบัติตามคู่มือหรือแนวทางที่กองบริหารการคลังกำหนด ๕. ติดตามตรวจสอบเป็นระยะจากการประเมินผล ITA		

ประเภทความเสี่ยง	วัตถุประสงค์	ความเสี่ยง	โอกาส (Y)	ผลกระทบ (X)	กลยุทธ์ที่จัดการกับความเสี่ยง	การบริหารความเสี่ยง	ระยะเวลาดำเนินการ	ผู้รับผิดชอบ
ความเสี่ยงด้านการดำเนินงาน (Operation Risks)	เพื่อให้การบริหารจัดการบุคลากรกรมประมงเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพและมีประสิทธิผล	บุคลากรอาจจะมีทักษะความเชี่ยวชาญสมรรถนะในการปฏิบัติงาน ไม่เพียงพอ	๓	๓	การลดความเสี่ยง (Reducing/Reduction)	๑. จัดทำแผนกลยุทธ์การบริหารทรัพยากรบุคคล และแผนพัฒนาทรัพยากรบุคคล ๒. ดำเนินการตามแผนพัฒนาบุคลากรตามแผนพัฒนาบุคลากร ๓. ติดตามประเมินผลความรู้ของบุคลากรในสายงาน และสรุปในภาพรวมของกรมประมง	ต.ค.๖๖-ก.ย.๖๗	กบค. และทุกหน่วยงาน
ความเสี่ยงด้านเทคโนโลยีสารสนเทศ (Technology Risks)	เพื่อให้การดำเนินงานของการพัฒนาการเชื่อมโยงข้อมูลระหว่างภาครัฐ เป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ และสามารถใช้งานได้จริงและป้องกันภัยคุกคาม ทางคอมพิวเตอร์	๑. การเชื่อมโยงข้อมูลการตรวจรับรองมาตรฐานการปฏิบัติทางการเกษตรที่ดี อาจไม่แล้วเสร็จตามระยะเวลาที่กำหนด	๓	๓	การลดความเสี่ยง (Reducing/Reduction)	๑. รวบรวม วิเคราะห์ ปัญหาอุปสรรคในการพัฒนาฯ จากหน่วยงานที่เกี่ยวข้องภายในกรมประมง ๒. ประสานสำนักงาน กพร.ให้ติดตามเร่งรัด จากผู้รับจ้าง ๓. จัดประชุมร่วมกันระหว่างกรมประมง สำนักงาน ก.พ.ร. และบริษัทที่ปรึกษา ๔. รายงานความก้าวหน้าต่อผู้บริหารกรมประมงทุกเดือน	ต.ค.๖๖-ก.ย.๖๗	กพร.ศทส. กมป.กพช กพจ.
		๒. อาจมีภัยคุกคามทางสารสนเทศ	๓	๓	การลดความเสี่ยง (Reducing/Reduction)	๑. จัดทำแผนรับสถานการณ์ฉุกเฉินจากภัยพิบัติของระบบเทคโนโลยีสารสนเทศ (IT Contingency Plan) ๒. ดำเนินการป้องกันและแก้ไขตามนโยบายและแนวปฏิบัติในการรักษาความมั่นคงปลอดภัยด้านสารสนเทศ กรมประมง ๓. เข้าร่วมโครงการพัฒนาความพร้อมการรักษาความมั่นคงปลอดภัยด้านสารสนเทศกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง		

ประเภท ความเสี่ยง	วัตถุประสงค์	ความเสี่ยง	โอกาส (Y)	ผลกระทบ (X)	กลยุทธ์ที่จัดการกับความ เสี่ยง	การบริหารความเสี่ยง	ระยะเวลา ดำเนินการ	ผู้รับผิดชอบ
ความเสี่ยงด้าน หลักธรรมาภิบาล	เพื่อให้การดำเนินการ เปิดเผยข้อมูลข่าวสารที่ จำเป็นและเชื่อถือได้ให้ ประชาชนได้รับทราบอย่าง สม่ำเสมอ ตลอดจนวาง ระบบให้การเข้าถึงข้อมูล ข่าวสารดังกล่าวเป็นไปได้ โดยง่าย	ข้อมูลข่าวสารที่สื่อสาร เผยแพร่ให้ประชาชนหรือ ผู้รับบริการได้รับทราบนั้น อาจมีความชัดเจนไม่ เพียงพอไม่ตรงกับ กลุ่มเป้าหมาย	๓	๓	การลดความเสี่ยง (Reducing/Reduction)	๑. ปรับปรุงเนื้อหา รูปแบบของข้อมูล ข่าวสารให้ตรงกับกลุ่มเป้าหมาย ๒. สื่อสาร เผยแพร่และประชาสัมพันธ์ ข้อมูลข่าวสารผ่านช่องทางที่หลากหลาย และอำนวยความสะดวกในการเข้าใช้ งาน ๓. สื่อสาร ประชาสัมพันธ์ช่องทางการ ร้องเรียน ร้องทุกข์ และแสดงความ คิดเห็นผ่านระบบรับเรื่องร้องเรียนผ่าน เว็บไซต์กรมประมง ศูนย์บริการประชาชน สำนักงานปลัดสำนักนายกรัฐมนตรี และหนังสือราชการสำนักบริหาร กองทุนเพื่อช่วยเหลือเกษตรกรและรับ เรื่องร้องเรียน (สกร.) ๔. ประเมินผลการสื่อสาร เผยแพร่ ประชาสัมพันธ์โดยเปรียบเทียบกับผล คะแนน ITA ด้านการสื่อสารในปี ๒๕๖๗	ต.ค.๖๖-ก.ย.๖๗	สลก. และทุก หน่วยงาน
ความเสี่ยงด้าน หลักธรรมาภิบาล	เพื่อให้กรมประมงมีความ โปร่งใส ตรวจสอบได้ ปลอด การทุจริตและประพฤติ ชอบ มีการบริหารจัดการ ตามหลักธรรมาภิบาล	อาจมีการทุจริตในการ จัดซื้อจัดจ้างพัสดุสัตว์น้ำ	๓	๓	การลดความเสี่ยง (Reducing/Reduction)	๑. กำหนดนโยบายเกี่ยวกับความ โปร่งใสและระบบตรวจสอบ ๒. เสริมสร้างความรู้ ความเข้าใจใน กระบวนการจัดซื้อจัดจ้าง ๓. จัดทำคู่มือพร้อมทั้ง Infographic ของขั้นตอนการดำเนินงาน และถือ ปฏิบัติเพื่อให้เป็นมาตรฐานเดียวกันเพื่อ ลดการใช้ดุลพินิจ ๔. ตรวจสอบและรายงานผล	ต.ค.๖๖-ก.ย.๖๗	กบค/ หน่วยงานที่มี โครงการ งบประมาณ

๔. การควบคุมภายในกรมประมงประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๗

แบบ ปค. ๑

**หนังสือรับรองการประเมินผลการควบคุมภายใน
(ระดับหน่วยงานของรัฐ)**

เรียน ปลัดกระทรวงเกษตรและสหกรณ์

กรมประมงได้ประเมินผลการควบคุมภายในของหน่วยงานสำหรับปีสิ้นสุดวันที่๓๐กันยายนพ.ศ.๒๕๖๖ด้วยวิธีการที่หน่วยงานกำหนด ซึ่งเป็นไปตามหลักเกณฑ์กระทรวงการคลังว่าด้วยมาตรฐานและหลักเกณฑ์ปฏิบัติการควบคุมภายในสำหรับหน่วยงานของรัฐ พ.ศ. ๒๕๖๑ โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อให้ความมั่นใจอย่างสมเหตุสมผลว่าภารกิจของหน่วยงานจะบรรลุวัตถุประสงค์ของการควบคุมภายในด้านการดำเนินงานที่มีประสิทธิภาพและประสิทธิภาพด้านการรายงานที่เกี่ยวกับการเงิน และไม่ใช้การเงินที่เชื่อถือได้ ทุนเวลา และโปร่งใส รวมทั้งการปฏิบัติตามกฎหมายระเบียบข้อบังคับที่เกี่ยวข้องกับการดำเนินงาน

จากผลการประเมินดังกล่าว กรมประมงเห็นว่าการควบคุมภายในของหน่วยงานมีความเพียงพอปฏิบัติตามอย่างต่อเนื่อง และเป็นไปตามหลักเกณฑ์กระทรวงการคลังว่าด้วยมาตรฐานและหลักเกณฑ์ปฏิบัติการควบคุมภายในสำหรับหน่วยงานของรัฐ พ.ศ. ๒๕๖๑ ภายใต้การกำกับดูแลของปลัดกระทรวงเกษตรและสหกรณ์

อย่างไรก็ดี มีความเสี่ยงและได้กำหนดการปรับปรุงการควบคุมภายใน ในปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๗ สรุปได้ดังนี้

๑. ความเสี่ยงที่มีอยู่ที่ต้องกำหนดปรับปรุงการควบคุมภายใน**นโยบายสำคัญของกระทรวง****๑.๑ โครงการป้องกันและแก้ไขปัญหาการทำประมงที่ผิดกฎหมาย**

- การปฏิบัติตามคู่มือการตรวจสอบเรือประมงต่างประเทศอาจไม่เป็นไปในแนวทางเดียวกัน
- การนำเข้าปลาหูฉลามทางตู้คอนเทนเนอร์ กรณีคัดแยก อาจมีการสำแดงที่ไม่สอดคล้องกับ

ใบอนุญาต

๑.๒ อาจเกิดความล่าช้าในการให้ความช่วยเหลือ และดำเนินการตามแผนภัยพิบัติด้านการประมง สนับสนุนช่วยเหลือเกษตรกร ชาวประมงและผู้ประกอบการประมง

๑.๓ การควบคุม ป้องกัน และปราบปรามการค้าสัตว์น้ำและปัจจัยการผลิตที่ใช้ทางการประมง

- อาจมีการลักลอบนำเข้าสินค้าเกษตรผิดกฎหมายเข้ามาในประเทศ
- ขั้นตอน และแนวทางในการดำเนินการร่วมกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้องในสังกัดกระทรวงเกษตร

และสหกรณ์อาจมีความชัดเจนไม่เพียงพอ

ภารกิจตามกฎหมายกระทรวงแบ่งส่วนราชการกรมประมง

๑.๔ ชาวประมงอาจจะไม่ให้ความร่วมมือในการปฏิบัติตามมาตรการเกี่ยวกับการบริหารจัดการทรัพยากรประมง

ภารกิจสนับสนุน**๑.๕ ด้านบริหารงบประมาณ**

- การเบิกจ่ายเงินงบประมาณอาจล่าช้าไม่เป็นไปตามแผน
- ระบบฐานข้อมูลการเงินการคลังอาจไม่รองรับการทำงานได้อย่างมีประสิทธิภาพ

๑.๖ ด้านการเงิน พัสดุ และทรัพย์สิน

- ข้อมูลสินทรัพย์ของหน่วยงานอาจไม่ตรงกับระบบ New GFMS Thai
- ระบบฐานข้อมูลสินทรัพย์กรมประมงอาจไม่มีความเสถียร

- บุคลากรอาจปฏิบัติไม่ถูกต้องเกี่ยวกับการใช้ทรัพย์สินของทางราชการ

๑.๗ ด้านบริหารทรัพยากรบุคคลบุคลากรอาจจะมีทักษะความเชี่ยวชาญสมรรถนะในการปฏิบัติงานไม่เพียงพอ

๑.๘ ด้านเทคโนโลยีสารสนเทศการพัฒนาระบบการให้บริการระบบขึ้นทะเบียนเกษตรกรผู้เพาะเลี้ยงสัตว์น้ำ (ทบ. ๑) และระบบรับรองมาตรฐานสินค้าเกษตร (GAP) และการเชื่อมโยงระบบศูนย์กลางบริการภาครัฐอาจจะไม่เป็นไปตามแผน

๑.๙ การบริการประชาชน

- ข้อมูลข่าวสารที่สื่อสารเผยแพร่ให้ประชาชนหรือผู้รับบริการได้รับทราบนั้นอาจมีความชัดเจนไม่เพียงพอไม่ตรงกับกลุ่มเป้าหมาย
- ช่องทางการสื่อสารเผยแพร่ข้อมูลของหน่วยงานอาจจะมีการเข้าถึงได้ยาก
- ผู้รับบริการอาจไม่ทราบว่า มีช่องทางรับฟังคำติชมหรือแสดงความคิดเห็นต่อการปฏิบัติงานหรือการให้บริการ

๒. การปรับปรุงการควบคุมภายใน

นโยบายสำคัญของกระทรวง

๒.๑ จัดทำคู่มือการตรวจสอบเรือประมงต่างประเทศให้เหมาะสมกับข้อกำหนด กฎหมายแนวทางการตรวจสอบในปัจจุบันให้แล้วเสร็จ และประกาศใช้อย่างเป็นทางการ แจ้งเวียนให้เจ้าหน้าที่ปฏิบัติตาม มีการประชุมซักซ้อมแนวทางการปฏิบัติ รวมถึงติดตามผลการดำเนินงานตามคู่มือการตรวจสอบเรือประมงต่างประเทศเป็นระยะ และในส่วนการนำเข้าปลาทูน่าทางตู้คอนเทนเนอร์ให้ดำเนินการเพิ่มจำนวนครั้งในการสุ่มตรวจตู้คอนเทนเนอร์ กรณีคัดแยกให้มากขึ้น และสุ่มตรวจสอบ ณ สถานประกอบการ

๒.๒ สำรวจความเสียหาย และตรวจสอบความถูกต้องของรายชื่อเกษตรกร/ชาวประมงที่ได้รับความเสียหายทันทีหลังเกิดภัยพิบัติ ตรวจสอบอัตราการให้ความช่วยเหลือตามระเบียบการจัดทำรายงานความเสียหายที่เกิดขึ้นเสนอต่อผู้บังคับบัญชาโดยเร็วที่สุด เพื่อดำเนินการเข้าให้การช่วยเหลือเกษตรกรและชาวประมงได้ทันทีทั้งที่รวมทั้งจัดทำฐานข้อมูลสถิติพื้นที่ที่ได้รับความเสียหายผลกระทบที่เกิดขึ้นจำนวน รายชื่อเกษตรกรและชาวประมงที่ได้รับความเสียหายด้วยระบบอิเล็กทรอนิกส์เพื่อใช้เป็นฐานข้อมูล ในการเตรียมความพร้อมรับมือภัยพิบัติที่อาจเกิดขึ้นในอนาคตและประชาสัมพันธ์สร้างการรับรู้ให้เกษตรกรและชาวประมง ให้มีความตื่นตัวในการเตรียมความพร้อมรับมือกับสถานการณ์ภัยพิบัติ

๒.๓ จัดตั้งชุดเฉพาะกิจพิเศษตรวจสอบสินค้าเกษตรผิดกฎหมายร่วมกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้องในสังกัดกระทรวงเกษตรและสหกรณ์จัดทำแนวทางในการตรวจสอบสินค้าผิดกฎหมายซักซ้อมแนวทางการดำเนินการบูรณาการรวบรวมปัญหาอุปสรรคแนวทางแก้ไข และรายงานผลการดำเนินการต่อผู้บังคับบัญชา

ภารกิจตามกฎหมายกระทรวงแบ่งส่วนราชการกรมประมง

๒.๔ ทบทวนงานด้านการประชาสัมพันธ์ เช่น ผลการประเมินการประชาสัมพันธ์ แล้วนำผลที่ได้มาปรับปรุงแผนการประชาสัมพันธ์ในปีถัดไปรวมทั้งประชาสัมพันธ์ข้อมูลเกี่ยวกับมาตรการ (พื้นที่ เวลา เครื่องมือ) โดยเพิ่มจำนวนครั้งในการประชาสัมพันธ์ และเลือกช่องทางการสื่อสารให้เหมาะสมกับกลุ่มเป้าหมาย

ภารกิจสนับสนุน

๒.๕ ดำเนินการจัดทำแผนการใช้จ่ายงบประมาณกำหนดเป็นตัวชี้วัด มีการปรับแผนการปฏิบัติงานและระยะเวลาในการดำเนินงานโครงการให้สอดคล้องกับจำนวนเงินงบประมาณและระยะเวลาที่ได้รับจัดสรรติดตามและรายงานผลการเบิกจ่ายงบประมาณตามที่กำหนดเพื่อลดความผิดพลาด ในส่วนระบบฐานข้อมูลการเงินการคลัง ให้จัดทำ TOR เสนอของงบประมาณ (งบลงทุน) ปี ๒๕๖๗ เข้าคณะกรรมการเทคโนโลยีสารสนเทศ

กรมประมง และกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ของงบประมาณ (งบลงทุน) เพิ่มเติม และดำเนินการจัดซื้อจัดจ้างเมื่อได้รับการสนับสนุนงบประมาณ (งบลงทุน)

๒.๖ กำหนดให้มีการจัดทำรายงานการตรวจสอบพัสดุ ประจำปี ๒๕๖๖ โดยให้หน่วยงานตรวจสอบข้อมูลสินทรัพย์ที่มีอยู่จริงกับในระบบ New GFMS Thai และในระบบฐานข้อมูลสินทรัพย์กรมประมง หากพบความคลาดเคลื่อนให้หน่วยงานเร่งจัดทำหนังสือแจ้งกองบริหารการคลังเพื่อดำเนินการแก้ไขข้อมูลให้ถูกต้องครบถ้วน ติดตามผลการแก้ไข และรายงานผลการดำเนินงานในส่วนระบบฐานข้อมูลสินทรัพย์กรมประมง ให้จัดทำ TOR เสนอของงบประมาณ (งบลงทุน) ปี ๒๕๖๗ เข้าคณะกรรมการเทคโนโลยีสารสนเทศ กรมประมง และกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ของงบประมาณ (งบลงทุน) เพิ่มเติม และดำเนินการจัดซื้อจัดจ้างเมื่อได้รับการสนับสนุนงบประมาณ (งบลงทุน) และการปฏิบัติไม่ถูกต้องเกี่ยวกับการใช้ทรัพย์สิน ให้จัดทำคู่มือมาตรฐานการใช้ทรัพย์สินของทางราชการ แจ้งเวียนคู่มือมาตรฐานซักซ้อมความเข้าใจในวิธีการที่ถูกต้องกำชับให้เจ้าหน้าที่ปฏิบัติตามคู่มือหรือแนวทาง และติดตามตรวจสอบเป็นระยะจากการประเมินผล ITA

๒.๗ จัดทำแผนกลยุทธ์การบริหารทรัพยากรบุคคลและดำเนินการตามแผนพัฒนาทรัพยากรบุคคล ติดตามประเมินผลความรู้ของบุคลากรในสายงาน และสรุปในภาพรวมของกรมประมง

๒.๘ รวบรวม วิเคราะห์ ปัญหาอุปสรรคในการพัฒนาฯ จากหน่วย งานที่เกี่ยวข้องภายในกรมประมงประสานงานกับสำนักงาน ก.พ.ร. ให้ติดตาม เร่งรัด จากผู้รับจ้างมีการจัดประชุมร่วมกันระหว่างกรมประมง สำนักงาน ก.พ.ร. และบริษัทที่ปรึกษาและรายงานความก้าวหน้าต่อผู้บริหารกรมประมงทุกเดือน

๒.๙ ปรับปรุงเนื้อหา รูปแบบของข้อมูลข่าวสารให้ตรงกับกลุ่มเป้าหมายสื่อสาร เผยแพร่และประชาสัมพันธ์ข้อมูลข่าวสารช่องทางการร้องเรียน ร้องทุกข์ และแสดงความคิดเห็นผ่านช่องทางที่หลากหลายและอำนวยความสะดวกในการเข้าใช้งาน และประเมินผลการสื่อสาร เผยแพร่ประชาสัมพันธ์โดยเปรียบเทียบกับผลคะแนน ITA ด้านการสื่อสารในปี ๒๕๖๗

ลายมือชื่อ.....

(.....)

รักษาราชการแทนอธิบดีกรมประมง

วันที่ เดือน พฤศจิกายน พ.ศ. ๒๕๖๖

กรมประมง

รายงานการประเมินองค์ประกอบของการควบคุมภายใน
สำหรับระยะเวลาดำเนินงานสิ้นสุด ณ วันที่ ๓๐ เดือนกันยายน พ.ศ. ๒๕๖๖

องค์ประกอบของการควบคุมภายใน	ผลการประเมิน/ข้อสรุป
๑. สภาพแวดล้อมการควบคุม หน่วยงานแสดงให้เห็นถึงการยึดมั่นในคุณค่าของ ความซื่อตรง จริยธรรมประสิทธิภาพและ ประสิทธิภาพผู้บริหารจัดให้มีโครงสร้างองค์กร สายการบังคับบัญชา อำนาจหน้าที่และความ รับผิดชอบที่เหมาะสม รวมทั้งสร้างแรงจูงใจ พัฒนา และรักษาบุคลากรที่มีความรู้ ความสามารถในการบรรลุวัตถุประสงค์ของ หน่วยงาน และกำหนดให้บุคลากรมีหน้าที่และ ความรับผิดชอบต่อผลการปฏิบัติงานตามระบบ ควบคุมภายใน	สภาพแวดล้อมการควบคุมของกรมประมงในภาพรวม มีความเหมาะสมและมีส่วนทำให้การควบคุมภายใน มีประสิทธิภาพและประสิทธิผล โดยจัดให้มีโครงสร้าง องค์กร สายการบังคับบัญชา อำนาจหน้าที่และ ความรับผิดชอบที่เหมาะสมกำหนดตำแหน่งให้เหมาะสม กับบริบทที่เปลี่ยนแปลงไป รวมทั้งพัฒนาและรักษา บุคลากรให้มีความรู้ความสามารถในการปฏิบัติงาน เพื่อบรรลุวัตถุประสงค์ของหน่วยงาน
๒. การประเมินความเสี่ยง มีการกำหนดวัตถุประสงค์การควบคุมภายในของ การปฏิบัติงานให้สอดคล้องกับวัตถุประสงค์ของ องค์กรไว้อย่างชัดเจนและเพียงพอ มีการระบุ ความเสี่ยงที่มีผลต่อการบรรลุวัตถุประสงค์การ ควบคุมภายในอย่างครอบคลุม และวิเคราะห์ ความเสี่ยงเพื่อกำหนดวิธีการจัดการความเสี่ยงนั้น พิจารณาโอกาสที่จะเกิดการทุจริตเพื่อ ประกอบการประเมินความเสี่ยง รวมทั้งมีการระบุ และประเมินการเปลี่ยนแปลงที่อาจมีผลกระทบ อย่างมีนัยสำคัญต่อระบบการควบคุมภายใน	กรมประมงมีการประเมินความเสี่ยงและมีการจัดการ ความเสี่ยงต่างๆ จากผลการประเมินอย่างเป็นระบบ มีการกำหนดแนวทางป้องกันความเสี่ยงที่อาจเกิดขึ้น ในอนาคตทั้งจากปัจจัยภายในและภายนอก รวมทั้งส่งเสริม ให้ทุกหน่วยงานได้มีการเรียนรู้ การวางระบบควบคุมภายใน และบริหารความเสี่ยง เพื่อบริหารจัดการได้อย่างเหมาะสม อย่างไรก็ตามยังพบความเสี่ยงในบางประเด็นจาก การปฏิบัติงานตามภารกิจหลัก นโยบายสำคัญของกระทรวง ภารกิจตามแผนการดำเนินการที่สำคัญ ภารกิจตาม กฎกระทรวงแบ่งส่วนราชการ และภารกิจสนับสนุน
๓. กิจกรรมการควบคุม มีการระบุและพัฒนาการควบคุมด้านทั่วไปและ ด้านเทคโนโลยี เพื่อลดความเสี่ยงในการบรรลุ วัตถุประสงค์ให้อยู่ในระดับที่ยอมรับได้ รวมถึงจัด ให้มีกิจกรรมการควบคุมโดยกำหนดไว้ในนโยบาย ประกอบด้วยผลสำเร็จที่คาดหวังและขั้นตอนการ ปฏิบัติงาน	ในภาพรวมกรมประมงมีกิจกรรมสอดคล้องกับ กระบวนการบริหารความเสี่ยงตามสมควร มีความ เหมาะสม แต่อาจไม่เพียงพอ โดยกิจกรรมควบคุมส่วนใหญ่ เป็นส่วนหนึ่งของการปฏิบัติงานตามปกติ โดยมอบหมาย ให้ผู้บริหารแต่ละหน่วยงานกำกับดูแล ตรวจสอบ และ ติดตามการปฏิบัติงานอย่างเคร่งครัด

๔. สารสนเทศและการสื่อสาร มีระบบข้อมูลสารสนเทศที่เกี่ยวข้องเกี่ยวกับการปฏิบัติงานเพียงพอและมีคุณภาพเพื่อสนับสนุนให้มีการปฏิบัติตามการควบคุมภายในที่กำหนด มีการสื่อสารภายในเกี่ยวกับสารสนเทศ รวมถึงวัตถุประสงค์และความรับผิดชอบที่มีต่อการควบคุมภายใน และสื่อสารกับบุคคลภายนอก ผู้รับบริการ และผู้มีส่วนได้ส่วนเสียอย่างมีประสิทธิภาพ เกี่ยวกับเรื่องสารสนเทศ และเทคโนโลยีที่มีผลกระทบต่อการให้บริการตามการควบคุมภายในที่กำหนด ๕. การติดตามประเมินผล มีการติดตามและประเมินผลการควบคุมภายใน และมีการรายงานผลการปฏิบัติงานตามระบบการควบคุมภายในอย่างต่อเนื่อง และเป็นส่วนหนึ่งของกระบวนการปฏิบัติงานตามปกติ กรณีพบจุดอ่อนหรือข้อบกพร่องมีการกำหนดแนวทางปฏิบัติเพื่อแก้ไขจุดอ่อนหรือข้อบกพร่องนั้นอย่างทันที	กรมประมงมีการพัฒนาระบบเทคโนโลยีสารสนเทศ การให้บริการทางอิเล็กทรอนิกส์ และการสื่อสารที่ตอบสนองต่อความต้องการและเพียงพอต่อการปฏิบัติงานของบุคลากรภายในองค์กร ตลอดจนมีการเพิ่มช่องทางการสื่อสารกับบุคลากร ผู้รับบริการ และผู้มีส่วนได้ส่วนเสียอย่างมีประสิทธิภาพ แต่อาจยังไม่เพียงพอ อาจมีความไม่ชัดเจนไม่ตรงกับกลุ่มเป้าหมายช่องทางการสื่อสารเผยแพร่ข้อมูลของหน่วยงานอาจจะมีการเข้าถึงได้ยาก กรมประมงมีระบบติดตามประเมินผลที่มีประสิทธิภาพ เพื่อช่วยในการตัดสินใจของผู้บริหาร โดยมีการสั่งการกำกับดูแล และติดตามให้ปฏิบัติตามแผนการปฏิบัติงาน รวมทั้งมีการรายงานประเมินผลการควบคุมภายใน
---	---

ผลการประเมินโดยรวม

กรมประมงมีโครงสร้างการควบคุมภายในครบ ๕ องค์ประกอบมีประสิทธิภาพและเพียงพอที่จะทำให้การปฏิบัติงานประสบความสำเร็จตามวัตถุประสงค์ แต่อย่างไรก็ตามยังมีความเสี่ยงในบางประเด็นที่ต้องดำเนินการควบคุมภายในดังนี้

นโยบายสำคัญของกระทรวง

๑. โครงการป้องกันและแก้ไขปัญหาการทำประมงที่ผิดกฎหมาย

- การปฏิบัติตามคู่มือการตรวจสอบเรือประมงต่างประเทศอาจไม่เป็นไปในแนวทางเดียวกัน และในส่วนการนำเข้าปลาหูฉลามทางตู้คอนเทนเนอร์ กรณีคัดแยกอาจมีการสำแดงที่ไม่สอดคล้องกับใบอนุญาต

๒. การศึกษา วิเคราะห์ วิจัย วางแผน กำกับดูแล ติดตามและประเมินผล กำหนดแนวทางและดำเนินการตามแผนภัยพิบัติด้านการประมง สนับสนุนช่วยเหลือเกษตรกร ชาวประมงและผู้ประกอบการประมง

- อาจเกิดความล่าช้าในการให้ความช่วยเหลือ เนื่องจากต้องตรวจสอบข้อมูลของเกษตรกรและชาวประมงให้ถูกต้องครบถ้วน และการลงพื้นที่เพื่อสำรวจความเสียหายจากสถานการณ์ภัยพิบัติอาจจะเป็นไปด้วยความยากลำบาก

๓. การควบคุม ป้องกัน และปราบปรามการค้าสัตว์น้ำและปัจจัยการผลิตที่ใช้ทางการประมง ให้เป็นไปตามที่กฎหมายกำหนด

- อาจมีการลักลอบนำเข้าสินค้าเกษตรผิดกฎหมายเข้ามาในประเทศ รวมทั้งขั้นตอน และแนวทางในการดำเนินการร่วมกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้องในสังกัดกระทรวงเกษตรและสหกรณ์อาจมีความชัดเจนไม่เพียงพอ

ภารกิจตามกฎกระทรวงแบ่งส่วนราชการกรมประมง

๔. โครงการบริหารจัดการทรัพยากรประมง

- ชาวประมงอาจจะไม่ให้ความร่วมมือในการปฏิบัติตามมาตรการอันเนื่องมาจากขาดความรู้ในมาตรการและไม่เห็นประโยชน์ในการดำเนินการตามมาตรการ

ภารกิจสนับสนุน

๕. ด้านบริหารงบประมาณ

- การเบิกจ่ายเงินงบประมาณอาจล่าช้าไม่เป็นไปตามแผนการเบิกจ่ายงบประมาณและระบบฐานข้อมูลการเงินการคลังไม่รองรับการทำงานได้อย่างมีประสิทธิภาพและมีปัญหาด้านเทคนิคของ server อาจส่งผลให้การเบิกจ่ายเงินเกิดความล่าช้า ขาดประสิทธิภาพ และมีความเสี่ยงที่ข้อมูลด้านการเงินการคลังสูญหาย

๖. ด้านการเงินพัสดุและทรัพย์สิน

- ข้อมูลสินทรัพย์ของหน่วยงาน อาจไม่ตรงกับระบบ New GFMS Thai ระบบฐานข้อมูลสินทรัพย์กรมประมงอาจจะไม่มีความเสถียร และบุคลากรอาจปฏิบัติไม่ถูกต้องเกี่ยวกับการใช้ทรัพย์สิน การยืมทรัพย์สินของทางราชการไปใช้ปฏิบัติงาน การกำกับดูแลและตรวจสอบการใช้ทรัพย์สิน

๗. ด้านบริหารทรัพยากรบุคคล

- บุคลากรอาจจะมีทักษะความเชี่ยวชาญสมรรถนะในการปฏิบัติงานไม่เพียงพอ

๘. ด้านเทคโนโลยีสารสนเทศการพัฒนาระบบการให้บริการระบบขึ้นทะเบียนเกษตรกรผู้เพาะเลี้ยงสัตว์น้ำ (ทบ. ๑) และระบบรับรองมาตรฐานสินค้าเกษตร (GAP) และการเชื่อมโยงระบบศูนย์กลางบริการภาครัฐอาจจะไม่เป็นไปตามแผน

๙. การบริการประชาชน

- ข้อมูลข่าวสารที่สื่อสาร เผยแพร่ให้ประชาชนหรือผู้รับบริการได้รับทราบนั้นอาจมีความชัดเจนไม่เพียงพอไม่ตรงกับกลุ่มเป้าหมายช่องทางการสื่อสารเผยแพร่ข้อมูลของหน่วยงานอาจจะมี การเข้าถึงได้ยาก และผู้รับบริการอาจไม่ทราบว่า มีช่องทางรับฟังคำติชมหรือแสดงความคิดเห็นต่อการปฏิบัติงานหรือการให้บริการ

ลายมือชื่อ.....

(.....)

รักษาราชการแทนอธิบดีกรมประมง

วันที่ เดือน พฤศจิกายน พ.ศ. ๒๕๖๖

ชื่อหน่วยงาน กรมประมง
รายงานการประเมินผลการควบคุมภายใน
สำหรับระยะเวลาการดำเนินงานสิ้นสุด วันที่ ๓๐ เดือน กันยายน พ.ศ. ๒๕๖๖

ภารกิจตามกฎหมายที่จัดตั้ง หน่วยงานของรัฐหรือภารกิจ ตามแผนการดำเนินการที่ สำคัญหรือภารกิจอื่นๆ ของ หน่วยงานของรัฐ/วัตถุประสงค์	ความเสี่ยง	การควบคุมภายในที่มีอยู่	การ ประเมินผล การ ควบคุม ภายใน	ความเสี่ยงที่ยังมีอยู่	การวิเคราะห์ ความเสี่ยง		ระดับ ความ เสี่ยง	การปรับปรุง การควบคุมภายใน	ผู้รับ ผิดชอบ
					โอกาส	ผล กระทบ			
นโยบายสำคัญของกระทรวง									
๑. โครงการป้องกันและแก้ไข ปัญหาการทำประมงที่ผิด กฎหมาย วัตถุประสงค์ เพื่อการอนุรักษ์และการจัดการ ทรัพยากรสัตว์น้ำให้มีการใช้ ประโยชน์อย่างยั่งยืน ป้องกัน ยับยั้ง และจัดการทำประมงที่ ผิดกฎหมาย ขาดการรายงาน และไร้การควบคุม ให้เป็นไปตาม กฎหมาย มาตรการสากล และ ประเทศคู่ค้า โดยมีกระบวนการ ควบคุม ดูแล ป้องกัน ยับยั้ง การกระทำความผิดตั้งแต่การทำ ประมงการนำเข้า ส่งออก การ นำผ่าน ตลอดจนจนการผลิตและ การแปรรูป	๑. การสุ่มตรวจประเมินท่า เทียบเรือประมงอาจคลาด เคลื่อนเนื่องจากแนวทาง หรือหลักเกณฑ์ยังชัดเจนไม่ เพียงพอ ๒. การตรวจสอบเรือประมง ต่างประเทศอาจไม่สอดคล้อง กับสถานการณ์ปัจจุบัน เนื่องจากการปรับปรุง ข้อกำหนด กฎหมาย ๓. การปฏิบัติตามคู่มือการ ตรวจสอบเรือประมง ต่างประเทศอาจไม่เป็นไปใน แนวทางเดียวกัน ๔.การนำเข้าปลาหูหนวกทางตู้ คอนเทนเนอร์ กรณีคัดแยก อาจมีการสำแดงที่ไม่ สอดคล้องกับใบอนุญาต	๑. นำข้อมูลจากระบบ และข้อมูลส่วนอื่น ที่เกี่ยวข้องมาวิเคราะห์ ประเมินผล และจัดระดับความ เสี่ยงของท่าเทียบเรือประมงเพื่อ กำหนดแนวทาง หลักเกณฑ์ สำหรับการสุ่มตรวจประเมิน ท่าเทียบเรือประมง ๒. จัดให้มีการทบทวนและ ปรับปรุงคู่มือการตรวจสอบ เรือประมงต่างประเทศ ให้เหมาะสมกับข้อกำหนด กฎหมายแนวทาง การตรวจสอบในปัจจุบัน	การ ควบคุม ภายในมี ความ เหมาะสม แต่ยังไม่ เพียงพอ	๑. การปฏิบัติตามคู่มือ การตรวจสอบเรือประมง ต่างประเทศอาจไม่เป็นไป ในแนวทางเดียวกัน <					

ภารกิจตามกฎหมายที่จัดตั้ง หน่วยงานของรัฐหรือภารกิจ ตามแผนการดำเนินการที่ สำคัญหรือภารกิจอื่นๆ ของ หน่วยงานของรัฐ/วัตถุประสงค์	ความเสี่ยง	การควบคุมภายในที่มีอยู่	การ ประเมินผล การ ควบคุม ภายใน	ความเสี่ยงที่มีอยู่	การวิเคราะห์ ความเสี่ยง		ระดับ ความ เสี่ยง	การปรับปรุง การควบคุมภายใน	ผู้รับ ผิดชอบ
					โอกาส	ผลกระทบ			
๒. ศึกษา วิเคราะห์ วิจัย วางแผน กำกับดูแล ติดตาม และประเมินผล กำหนด แนวทางและดำเนินการตาม แผนภัยพิบัติด้านการประมง สนับสนุนช่วยเหลือเกษตรกร ชาวประมงและผู้ประกอบการ ประมง วัตถุประสงค์ เพื่อให้ความช่วยเหลือเกษตรกร ผู้เพาะเลี้ยงสัตว์น้ำและ ชาวประมงที่ประสบภัย	อาจจะเกิดความล่าช้าในการ ให้ความช่วยเหลือเกษตรกร ผู้ประสบภัย เนื่องจาก ผู้ปฏิบัติงานอาจจะมีความรู้ ความเข้าใจในระเบียบ หลักเกณฑ์และนโยบายต่าง ๆ ไม่เพียงพอต่อการช่วยเหลือ ผู้ประสบภัยและการลงพื้นที่ เพื่อสำรวจความเสียหายจาก สถานการณ์ภัยพิบัติอาจจะ เป็นไปด้วยความยากลำบาก	๑. จัดให้มีการประชุม เพื่อ ชี้แจงเสริมสร้างความรู้ ความ เข้าใจในระเบียบ หลักเกณฑ์ และนโยบายต่างๆ ๒. มอบหมายให้ผู้ปฏิบัติงานมี การแลกเปลี่ยนเรียนรู้ ในขั้นตอนการดำเนินงาน และ การให้ความช่วยเหลือ ผู้ประสบภัย ๓. มอบหมายให้ผู้ปฏิบัติงาน ติดตามข่าวสารการพยากรณ์ อากาศ และสถานการณ์ภัย พิบัติจากส่วนราชการที่ เกี่ยวข้องอย่างต่อเนื่อง	การ ควบคุม ภายในมี ความ เหมาะสม แต่ยังไม่ เพียงพอ	อาจจะเกิดความล่าช้าใน การให้ความช่วยเหลือ เนื่องจากต้องตรวจสอบ ข้อมูลของเกษตรกรและ ชาวประมงให้ถูกต้อง ครบถ้วน และการลงพื้นที่ เพื่อสำรวจความเสียหาย จากสถานการณ์ภัยพิบัติ อาจจะเป็นไปด้วยความ ยากลำบาก	๓	๒	M	๑. สำรวจความเสียหายที่เกิดขึ้น ทั้งหมดที่ส่งผลกระทบต่อเกษตรกร และชาวประมงทันทีหลังเกิดภัยพิบัติ ๒. ตรวจสอบความถูกต้องของ รายชื่อเกษตรกรและชาวประมงที่ ได้รับความเสียหาย และอัตราการ ให้ความช่วยเหลือตามระเบียบฯ ๓. จัดทำรายงานความเสียหายที่ เกิดขึ้นเสนอต่อผู้บังคับบัญชา โดยเร็วที่สุด เพื่อดำเนินการเข้าให้ การช่วยเหลือเกษตรกรและ ชาวประมงได้ทันทั่วทั้งที่ ๔. จัดทำฐานข้อมูล สถิติพื้นที่ที่ ได้รับความเสียหาย ผลกระทบที่ เกิดขึ้น จำนวน รายชื่อเกษตรกร และชาวประมงที่ได้รับความ เสียหายด้วยระบบอิเล็กทรอนิกส์ เพื่อใช้เป็นฐานข้อมูล ในการ เตรียมความพร้อมรับมือภัยพิบัติที่ อาจจะเกิดขึ้นในอนาคต ๕. ประชาสัมพันธ์ สร้างการรับรู้ ให้เกษตรกรและชาวประมง ให้มี ความตื่นตัวในการเตรียมความ พร้อมรับมือกับสถานการณ์ภัย พิบัติ	กคพ.

ภารกิจตามกฎหมายที่จัดตั้ง หน่วยงานของรัฐหรือภารกิจ ตามแผนการดำเนินการที่ สำคัญหรือภารกิจอื่นๆ ของ หน่วยงานของรัฐ/วัตถุประสงค์	ความเสี่ยง	การควบคุมภายในที่มีอยู่	การ ประเมินผล การ ควบคุม ภายใน	ความเสี่ยงที่มียังมียังมีอยู่	การวิเคราะห์ ความเสี่ยง		ระดับ ความ เสี่ยง	การปรับปรุง การควบคุมภายใน	ผู้รับ ผิดชอบ
					โอกาส	ผล กระทบ			
๓. ควบคุม ป้องกัน และ ปราบปรามการค้าสัตว์น้ำและ ปัจจัยการผลิตที่ใช้ทางการ ประมง ให้เป็นไปตามที่ กฎหมายกำหนด <u>วัตถุประสงค์</u> เพื่อควบคุมดูแลการค้าสัตว์น้ำ และปัจจัยการผลิตที่ใช้ทางการ ประมง ให้เป็นไปตามกฎหมาย รวมถึงป้องกันและปราบปราม สัตว์น้ำและปัจจัยการผลิตที่ผิด กฎหมาย	๑. อาจมีการลักลอบนำเข้า สินค้าเกษตรผิดกฎหมายเข้า มาในประเทศ ๒. ขั้นตอน และแนวทางใน การดำเนินการร่วมกับ หน่วยงานที่เกี่ยวข้องในสังกัด กระทรวงเกษตรและสหกรณ์ อาจมีความชัดเจน ไม่เพียงพอ	๑. กำหนดการตรวจเฝ้าระวัง ป้องกันการลักลอบการนำเข้า และส่งออกในแผนปฏิบัติงาน กรมประมง ๒. บูรณาการการตรวจสอบ สินค้าเกษตรร่วมกับหน่วยงานที่ เกี่ยวข้องในสังกัดกระทรวง เกษตรและสหกรณ์	การ ควบคุม ภายในมี ความ เหมาะสม แต่ยังไม่ เพียงพอ	๑. อาจมีการลักลอบ นำเข้าสินค้าเกษตรผิด กฎหมายเข้ามาในประเทศ ๒. ขั้นตอน และแนวทาง ในการดำเนินการร่วมกับ หน่วยงานที่เกี่ยวข้องใน สังกัดกระทรวงเกษตรและ สหกรณ์อาจมีความ ชัดเจนไม่เพียงพอ	๔	๕	E	๑. จัดตั้งชุดเฉพาะกิจพิเศษ ตรวจสอบสินค้าเกษตรผิด กฎหมายร่วมกับหน่วยงานที่ เกี่ยวข้องในสังกัดกระทรวงเกษตร และสหกรณ์ ๒. จัดทำแนวทางในการตรวจสอบ สินค้าผิดกฎหมาย ๓. ชักซ้อมแนวทางการดำเนินการ บูรณาการการตรวจสอบสินค้าเกษตร ๔. รวบรวมปัญหาอุปสรรค แนว ทางแก้ไข ๕. รายงานผลการดำเนินการต่อ ผู้บังคับบัญชา	กรป.
งานด้านการปฏิบัติตามกฎกระทรวงแบ่งส่วนราชการกรมประมง									
๑. โครงการบริหารจัดการ ทรัพยากรประมง <u>วัตถุประสงค์</u> ส่งเสริมการมีส่วนร่วมของ ทุกภาคส่วนในการบริหาร จัดการด้านการประมง เพื่อให้การบริหารจัดการ ด้านการประมงมีประสิทธิภาพ และประสิทธิผล	ชาวประมงอาจจะไม่ให้ความ ร่วมมือในการปฏิบัติตาม มาตรการอันเนื่องมาจากขาด ความรู้ในตัวมาตรการและไม่ เห็นประโยชน์ในการดำเนิน มาตรการ	ประชาสัมพันธสร้างความรู้ ความเข้าใจให้กับชาวประมงใน มาตรการการทำการประมง	การ ควบคุม ภายในมี ความ เหมาะสม แต่ยังไม่ เพียงพอ	ชาวประมงอาจจะไม่ให้ ความร่วมมือในการปฏิบัติ ตามมาตรการอัน เนื่องมาจากขาดความรู้ใน ตัวมาตรการและไม่เห็น ประโยชน์ในการดำเนิน มาตรการ	๓	๓	M	๑. ทบทวนงานด้านการ ประชาสัมพันธ เช่น ผลการ ประเมินการประชาสัมพันธ แล้ว นำผลที่ได้มาปรับปรุงแผนการ ประชาสัมพันธในปีถัดไป ๒. ประชาสัมพันธข้อมูลเกี่ยวกับ มาตรการ (พื้นที่ เวลา เครื่องมือ) โดยเพิ่มจำนวนครั้งในการ ประชาสัมพันธและเลือกช่องทาง การสื่อสารให้เหมาะสมกับ กลุ่มเป้าหมาย	กตป./ สลก./ กพท./ กปจ./ กบม./ กยผ. (ปจ.)

[illegible]

[illegible]

ภารกิจตามกฎหมายที่จัดตั้ง หน่วยงานของรัฐหรือภารกิจ ตามแผนการดำเนินการที่ สำคัญหรือภารกิจอื่นๆ ของ หน่วยงานของรัฐ/วัตถุประสงค์	ความเสี่ยง	การควบคุมภายในที่มีอยู่	การ ประเมินผล การ ควบคุม ภายใน	ความเสี่ยงที่มีอยู่	การวิเคราะห์ ความเสี่ยง		ระดับ ความ เสี่ยง	การปรับปรุง การควบคุมภายใน	ผู้รับ ผิดชอบ
					โอกาส	ผล กระทบ			
				๓. บุคลากรอาจปฏิบัติไม่ถูกต้องเกี่ยวกับการใช้ทรัพย์สิน การยืมทรัพย์สินของทางราชการไปใช้ปฏิบัติงาน การกำกับดูแลและตรวจสอบการใช้ทรัพย์สิน				๑. จัดทำคู่มือมาตรฐานการใช้ทรัพย์สินของทางราชการ ๒. แจกเวียนคู่มือมาตรฐานการใช้ทรัพย์สินของทางราชการ ๓. ชักซ้อมความเข้าใจในวิธีการที่ต้องเกี่ยวกับการใช้ทรัพย์สิน การยืมทรัพย์สินของทางราชการไปใช้ปฏิบัติงาน ๔. กำชับให้เจ้าหน้าที่ปฏิบัติตามคู่มือหรือแนวทางที่กองบริหารการคลังกำหนด ๕. ติดตามตรวจสอบเป็นระยะจากการประเมินผล ITA	กค. และ ทุก หน่วย งาน
๓. ด้านบริหารทรัพยากรบุคคล วัตถุประสงค์ เพื่อให้การบริหารจัดการบุคลากรกรมประมงเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพและมีประสิทธิผล	บุคลากรอาจจะมีทักษะความเชี่ยวชาญสมรรถนะในการปฏิบัติงานไม่เพียงพอ	๑. วางแผนพัฒนาบุคลากรโดยการเลือกหลักสูตรเกี่ยวกับการพัฒนาสมรรถนะ ซึ่งประกอบด้วย สมรรถนะหลัก สมรรถนะเฉพาะ สมรรถนะทางการบริหาร อย่างน้อยคนละ ๑ หลักสูตร ๒. มอบหมายงานให้บุคลากรศึกษา เรียนรู้ดำเนินการตามสมรรถนะที่กำหนด ๓. จัดการสอนงานในกลุ่มงานระหว่างกลุ่มงาน หรือใน	การควบคุมภายในมีความเหมาะสมแต่ยังไม่เพียงพอ	บุคลากรอาจจะมีทักษะความเชี่ยวชาญสมรรถนะในการปฏิบัติงานไม่เพียงพอ	๓	๓	M	๑. จัดทำแผนกลยุทธ์การบริหารทรัพยากรบุคคล และแผนพัฒนาทรัพยากรบุคคล ๒. ดำเนินการตามแผนพัฒนาบุคลากรตามแผนพัฒนาบุคลากร ๓. ติดตามประเมินผลความรู้ของบุคลากรในสายงาน และสรุปในภาพรวมของกรมประมง	กบค. และ ทุก หน่วย งาน

ภารกิจตามกฎหมายที่จัดตั้ง หน่วยงานของรัฐหรือภารกิจ ตามแผนการดำเนินการที่ สำคัญหรือภารกิจอื่นๆ ของ หน่วยงานของรัฐ/วัตถุประสงค์	ความเสี่ยง	การควบคุมภายในที่มีอยู่	การ ประเมินผล การ ควบคุม ภายใน	ความเสี่ยงที่ยังมีอยู่	การวิเคราะห์ ความเสี่ยง		ระดับ ความ เสี่ยง	การปรับปรุง การควบคุมภายใน	ผู้รับ ผิดชอบ
					โอกาส	ผล กระทบ			
		ตำแหน่งงานที่เกี่ยวข้อง ๔. มอบหมายให้บุคลากรมีการ เรียนรู้ด้วยตนเองผ่านทาง ช่องทางต่างๆ ๕. กำหนดเป็นตัวชี้วัดผู้บริหาร ระดับกอง							
๔. ด้านเทคโนโลยีสารสนเทศ <u>วัตถุประสงค์</u> เพื่อให้การดำเนินงานของการ พัฒนาการเชื่อมโยงข้อมูลระหว่าง ภาครัฐ เป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ และสามารถใช้งานได้จริง	การพัฒนาระบบการให้บริการ ระบบขึ้นทะเบียนเกษตรกร ผู้เพาะเลี้ยงสัตว์น้ำ (ทบ. ๑) และระบบรับรองมาตรฐาน สินค้าเกษตร (GAP) และการ เชื่อมโยงระบบศูนย์กลาง บริการภาครัฐอาจจะไม่เป็นไป ตามแผน	๑. กำหนดเป็นตัวชี้วัดร่วมของ ส่วนราชการ ๒. จัดทำแผนปฏิบัติการรายปี ๓. ติดตามผลการดำเนินการ จากสำนักงาน ก.พ.ร. อย่าง ต่อเนื่อง	การ ควบคุม ภายในมี ความ เหมาะสม แต่ยังไม่ เพียงพอ	การพัฒนาระบบการ ให้บริการระบบขึ้น ทะเบียนเกษตรกร ผู้เพาะเลี้ยงสัตว์น้ำ (ทบ. ๑) และระบบรับรอง มาตรฐานสินค้าเกษตร (GAP) และการเชื่อมโยง ระบบศูนย์กลางบริการ ภาครัฐอาจจะไม่เป็นไป ตามแผน	๓	๓	M	๑. รวบรวม วิเคราะห์ ปัญหา อุปสรรคในการพัฒนาฯ จาก หน่วย งานที่เกี่ยวข้องภายในกรม ประมง ๒. ประสานสำนักงาน กพร.ให้ ติดตาม เြงรัด จากผู้รับจ้าง ๓. จัดประชุมร่วมกันระหว่างกรม ประมง สำนักงาน ก.พ.ร. และ บริษัทที่ปรึกษา ๔. รายงานความก้าวหน้าต่อ ผู้บริหารกรมประมงทุกเดือน	กพร. ศทส. กมป. กพช กพจ.
๕. การบริการประชาชน <u>วัตถุประสงค์</u> เพื่ออำนวยความสะดวกให้กับ ประชาชนให้มีความสะดวก รวดเร็ว และมีประสิทธิภาพ	๑. ข้อมูลข่าวสารที่สื่อสาร เผยแพร่ให้ประชาชนหรือ ผู้รับบริการได้รับทราบนั้นอาจมี ความชัดเจนไม่เพียงพอไม่ตรง กับกลุ่มเป้าหมาย ๒. ช่องทางการสื่อสารเผยแพร่ ข้อมูลของหน่วยงานอาจจะมี การเข้าถึงได้ยาก	สื่อสาร และเผยแพร่ ประชาสัมพันธ์ข้อมูลข่าวสาร ผ่านให้ครอบคลุมช่องทางต่างๆ ของกรมประมง	การ ควบคุม ภายในมี ความ เหมาะสม แต่ยังไม่ เพียงพอ	๑. ข้อมูลข่าวสารที่สื่อสาร เผยแพร่ให้ประชาชนหรือ ผู้รับบริการได้รับทราบนั้น อาจมีความชัดเจนไม่ เพียงพอไม่ตรงกับ กลุ่มเป้าหมาย ๒. ช่องทางการสื่อสาร เผยแพร่ข้อมูลของ	๓	๓	M	๑. ปรับปรุงเนื้อหา รูปแบบของ ข้อมูลข่าวสารให้ตรงกับ กลุ่มเป้าหมาย ๒. สื่อสาร เผยแพร่และ ประชาสัมพันธ์ข้อมูลข่าวสารผ่าน ช่องทางที่หลากหลายและอำนวยความสะดวกในการเข้าใช้งาน ๓. สื่อสาร ประชาสัมพันธ์ช่องทาง	สลก. และ ทุก หน่วย งาน

ภารกิจตามกฎหมายที่จัดตั้ง หน่วยงานของรัฐหรือภารกิจ ตามแผนการดำเนินการที่ สำคัญหรือภารกิจอื่นๆ ของ หน่วยงานของรัฐ/วัตถุประสงค์	ความเสี่ยง	การควบคุมภายในที่มีอยู่	การ ประเมินผล การ ควบคุม ภายใน	ความเสี่ยงที่มีอยู่	การวิเคราะห์ ความเสี่ยง		ระดับ ความ เสี่ยง	การปรับปรุง การควบคุมภายใน	ผู้รับ ผิดชอบ
					โอกาส	ผลกระทบ			
	๓. ผู้รับบริการอาจไม่ทราบว่า มีช่องทางรับฟังคำติชมหรือ แสดงความคิดเห็นต่อการ ปฏิบัติงานหรือการให้บริการ			หน่วยงานอาจจะมีการ เข้าถึงได้ยาก ๓. ผู้รับบริการอาจไม่ ทราบว่า มีช่องทางรับฟัง คำติชมหรือแสดงความคิดเห็นต่อการปฏิบัติงาน หรือการให้บริการ				การร้องเรียน ร้องทุกข์ และแสดง ความคิดเห็นผ่านระบบรับเรื่อง ร้องเรียนผ่านเว็บไซต์กรมประมง ๔. ประเมินผลการสื่อสาร เผยแพร่ประชาสัมพันธ์โดย เปรียบเทียบกับผลคะแนน ITA ด้านการสื่อสารในปี ๒๕๖๗	

ชื่อผู้รายงาน.....
()
รักษาราชการแทนอธิบดีกรมประมง
วันที่ เดือน พฤศจิกายน พ.ศ. ๒๕๖๖

ชื่อหน่วยงานกรมประมง
รายงานผลการปฏิบัติตามรายงานการประเมินผลการควบคุมภายใน
สำหรับงวดสิ้นสุด ณ วันที่๑เดือนตุลาคม พ.ศ. ๒๕๖๔ ถึงวันที่ ๓๐ เดือนกันยายน พ.ศ. ๒๕๖๕

ภารกิจตามกฎหมายที่จัดตั้งหน่วยงาน ของรัฐหรือภารกิจตามแผนการ ดำเนินการที่สำคัญหรือภารกิจอื่นๆ ของหน่วยงานของรัฐ/วัตถุประสงค์ (๑)	ความเสี่ยงที่ยังมีอยู่ (๒)	การปรับปรุง การควบคุมภายใน (๓)	ผู้รับผิดชอบ (๔)	สถานะการ ดำเนินการ (๕)	วิธีการติดตามและสรุปผลการประเมิน/ข้อคิดเห็น (๖)
นโยบายสำคัญของกระทรวง					
นโยบายการยกระดับขีดความสามารถใน การแข่งขัน ๑. โครงการป้องกันและแก้ไขปัญหการทำ ประมงที่ผิดกฎหมาย วัตถุประสงค์ เพื่อการอนุรักษ์และการจัดการ ทรัพยากร สัตว์น้ำให้มีการใช้ประโยชน์อย่างยั่งยืน ป้องกัน ยับยั้ง และขจัดการทำประมงที่ ผิดกฎหมาย ขาดการรายงาน และไร้การ ควบคุม ให้เป็นไปตามกฎหมาย มาตรการ สากลและประเทศคู่ค้า โดยมีกระบวนการ ควบคุม ดูแล ป้องกัน ยับยั้ง การกระทำ ความผิดตั้งแต่การทำประมงการนำเข้า ส่งออก การนำผ่าน ตลอดจนการผลิต และการแปรรูป	๑. แนวทาง หรือหลักเกณฑ์สำหรับ การสุ่มตรวจประเมินท่าเทียบเรือประมง อาจจะยังมีความชัดเจนไม่เพียงพอ ๒. คู่มือการตรวจสอบเรือประมง ต่างประเทศอาจไม่สอดคล้องกับ สถานการณ์ปัจจุบัน เนื่องจาก มีการปรับปรุงข้อกำหนด กฎหมาย	๑. นำข้อมูลจากระบบและข้อมูลส่วนอื่น ที่เกี่ยวข้องมาวิเคราะห์ประเมินผล และ จัดระดับความเสี่ยงของท่าเทียบ เรือประมงเพื่อกำหนดแนวทาง หลักเกณฑ์สำหรับการสุ่มตรวจประเมิน ท่าเทียบเรือประมง ๒. จัดให้มีการทบทวนและปรับปรุงคู่มือ การตรวจสอบเรือประมงต่างประเทศ ให้เหมาะสมกับข้อกำหนด กฎหมาย แนวทางการตรวจสอบในปัจจุบัน	กรป.	๐	วิธีการติดตาม - จัดทำบันทึกข้อความแจ้งรายชื่อท่าเทียบเรือประมงให้ ศูนย์/ด่านฯ ทุก ๑ เดือน - รายงานการตรวจประเมินผ่านเว็บไซต์ https://www4.fisheries.go.th/local/index.php/main/site/catcheslandingandfishing สรุปผลการประเมิน จัดทำแนวทางการสุ่มตรวจประเมินท่าเทียบเรือประมง และ ดำเนินการกำหนดรายชื่อท่าเทียบเรือประมงเพื่อให้ เจ้าหน้าที่ลงพื้นที่ตรวจประเมิน ในแต่ละเดือนแล้วเสร็จ และดำเนินการอย่างต่อเนื่อง ข้อคิดเห็น - วิธีการติดตาม - สอบถามจากผู้ปฏิบัติงาน - จัดประชุมเพื่อพิจารณาร่างฯ และติดตามความก้าวหน้าใน การทบทวนและปรับปรุงคู่มือฯ สรุปผลการประเมิน ได้ดำเนินการรับฟังความคิดเห็นจากผู้มีส่วนได้เสียเรียบร้อยแล้ว

ภารกิจตามกฎหมายที่จัดตั้งหน่วยงาน ของรัฐหรือภารกิจตามแผนการ ดำเนินการที่สำคัญหรือภารกิจอื่นๆ ของหน่วยงานของรัฐ/วัตถุประสงค์ (๑)	ความเสี่ยงที่ยังมีอยู่ (๒)	การปรับปรุง การควบคุมภายใน (๓)	ผู้รับผิดชอบ (๔)	สถานะการ ดำเนินการ (๕)	วิธีการติดตามและสรุปผลการประเมิน/ข้อคิดเห็น (๖)
					แล้ว ปัจจุบันจัดทำร่างคู่มือฯ เรียบร้อยแล้ว และส่งให้กอง กฎหมายพิจารณาเพื่อเสนอผู้บริหารต่อไป ข้อคิดเห็น เนื่องจากผู้บริหารพิจารณาแล้วเห็นควรให้ผู้ส่วนได้เสียร่วม พิจารณาคู่มือก่อนที่จะประกาศใช้อย่างเป็นทางการเพื่อให้ได้ คู่มือที่สมบูรณ์แบบเป็นมาตรฐานและเป็นที่ยอมรับจากผู้มี ส่วนได้เสีย จึงต้องใช้ระยะเวลาใน การปรับปรุงคู่มือฯ
งานด้านการปฏิบัติตามกฎกระทรวงแบ่งส่วนราชการกรมประมง					
๑.กิจกรรมหลัก : ส่งเสริมและสนับสนุน งานประมง กิจกรรมย่อย : ช่วยเหลือผู้ประมง <u>วัตถุประสงค์</u> เพื่อให้ความช่วยเหลือเกษตรกร ผู้เพาะเลี้ยงสัตว์น้ำและชาวประมงที่ ประสบภัย	การช่วยเหลือเกษตรกรผู้เพาะเลี้ยงสัตว์น้ำ หรือชาวประมงอาจเกิดความล่าช้า เนื่องจากข้อมูลเพื่อใช้ในประกอบการ พิจารณาให้การช่วยเหลือเกษตรกร ชาวประมง อาจจะไม่เพียงพอ	๑. สำรวจความเสียหาย ที่เกิดขึ้นทั้งหมดที่ส่งผลกระทบต่อ เกษตรกรและชาวประมง จัดทำรายงาน ความเสียหายที่เกิดขึ้นเสนอต่อ ผู้บังคับบัญชา เพื่อดำเนินการเข้าให้ การช่วยเหลือ ๒. จัดทำฐานข้อมูล สถิติพื้นที่ที่ได้รับ ความเสียหาย ผลกระทบที่เกิดขึ้น จำนวน รายชื่อเกษตรกรและชาวประมง ที่ได้รับความเสียหายด้วยระบบ อิเล็กทรอนิกส์เพื่อใช้เป็นฐานข้อมูลภัย พิบัติที่อาจเกิดขึ้นในอนาคต ๓. จัดทำ Workbook (Microsoft excel) และคู่มือการใช้ Workbook เพื่อให้ ความช่วยเหลือผู้ประมงภัยพิบัติด้าน ประมงได้อย่างรวดเร็ว	๑. กคพ. ๒. ศทส. ๓. สปก. ๔. กตร. (สนง.ปจ.)	★	วิธีการติดตาม - ติดตามจากการประชุม โดยสอบถามผลการดำเนินงานจาก เจ้าหน้าที่ผู้ปฏิบัติงาน - ติดตามจากเอกสารรายงานผลการดำเนินงาน - ติดตามการดำเนินงานผ่านทางโทรศัพท์ และทาง Application LINE อย่างต่อเนื่อง สรุปผลการประเมิน - การจัดประชุม และมอบหมายผู้ปฏิบัติงานให้ดำเนินการ จัดทำรายงานผลการดำเนินงานทำให้ทราบถึงปัญหาที่ เกิดขึ้น และการติดตามการดำเนินงานผ่านทางโทรศัพท์ และทาง Application LINE ทำให้สามารถการติดตามผลการ ดำเนินงานในแต่ละจังหวัดได้อย่างต่อเนื่อง - ดำเนินการจัดทำ Workbook (Microsoft excel) และคู่มือการใช้ งานWorkbook ให้กับหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง และมีการให้ คำปรึกษาในเรื่องการใช้งาน Workbook อย่างต่อเนื่อง

ภารกิจตามกฎหมายที่จัดตั้งหน่วยงาน ของรัฐหรือภารกิจตามแผนการ ดำเนินการที่สำคัญหรือภารกิจอื่นๆ ของหน่วยงานของรัฐ/วัตถุประสงค์ (๑)	ความเสี่ยงที่ยังมีอยู่ (๒)	การปรับปรุง การควบคุมภายใน (๓)	ผู้รับผิดชอบ (๔)	สถานะการ ดำเนินการ (๕)	วิธีการติดตามและสรุปผลการประเมิน/ข้อคิดเห็น (๖)
					<u>ข้อคิดเห็น</u> - เมื่อมีการเปลี่ยนแปลงบุคลากรหรือเจ้าหน้าที่ที่ปฏิบัติงาน ในท้องที่ อาจจะทำให้เกิดความล่าช้าในการช่วยเหลือ เกษตรกร - กฎหมาย และนโยบายต่างๆ มีการเปลี่ยนแปลงอยู่เสมอ อาจทำให้การปฏิบัติงานเกิดความล่าช้าขึ้น
ด้านการกิจสนับสนุน					
๑. ด้านบริหารงบประมาณ วัตถุประสงค์ เพื่อให้การเบิกจ่ายงบประมาณของ กรมประมงเป็นไปตามมติคณะรัฐมนตรี นโยบายกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ และกรมประมง	การจัดทำเอกสารเบิกจ่ายต่างๆ อาจเกิดความผิดพลาด เนื่องจาก เจ้าหน้าที่อาจจะมีความรู้ ความเข้าใจ ในการปฏิบัติงานไม่เพียงพอ	๑. ชักซ้อมแนวทางในการจัดทำใบสำคัญ เอกสาร หลักฐานประกอบต่าง ๆ ที่ เกี่ยวข้อง และการตรวจสอบ ให้เป็น มาตรฐานเดียวกัน ๒. จัดส่งเจ้าหน้าที่ผู้ปฏิบัติงานในส่วน ที่เกี่ยวข้องเข้ารับการพัฒนาเกี่ยวกับ พ.ร.บ. การจัดซื้อจัดจ้างและการบริหารงาน พัสดุภาครัฐพ.ศ.๒๕๖๐ และระเบียบ ที่เกี่ยวข้องเพิ่มขึ้น ๓. กำชับให้เจ้าหน้าที่ปฏิบัติตามคู่มือ/ แนวทางที่กองบริหารการคลัง ได้จัด ประชุมชี้แจง หรือแจ้งเวียนให้ทราบ ๔. มอบหมายให้เจ้าหน้าที่ผู้ปฏิบัติงาน รายงานผลการเบิกจ่ายงบประมาณต่อ ผู้บังคับบัญชาอย่างน้อยเดือนละ ๒ ครั้ง ๕. กำหนดเป็นตัวชี้วัดในการประเมิน ผู้บังคับบัญชาและผู้ปฏิบัติงาน	กค. และทุก หน่วยงาน	★	<u>วิธีการติดตาม</u> - สอบถามจากผู้ปฏิบัติงาน - รายงานการใช้จ่ายเงินงบประมาณ - รายงานผลการตรวจสอบการเบิกจ่ายเงินของหน่วยงาน เป็นรายเดือน - รายงานผลการตรวจสอบงบประมาณในระบบ GFMS กับ ระบบฐานข้อมูลการเงิน <u>สรุปผลการประเมิน</u> - มีการรายงานผลการใช้จ่ายเงินงบประมาณให้ผู้บริหาร ทราบในทุกๆเดือน เพื่อวางแผนและปรับปรุงแผนการใช้จ่าย งบประมาณให้สอดคล้องกับแผนปฏิบัติงานและงบประมาณ ที่ได้รับจัดสรร - มีการประชุมชี้แจงขั้นตอนการปฏิบัติงานและซักซ้อมความ เข้าใจให้กับบุคลากรที่ปฏิบัติงาน <u>ข้อคิดเห็น</u> วางแผนและหามาตรการรองรับในอนาคต ในการกำหนดแผนการปฏิบัติงานให้เหมาะสมกับ งบประมาณที่ได้รับจัดสรร

ภารกิจตามกฎหมายที่จัดตั้งหน่วยงาน ของรัฐหรือภารกิจตามแผนการ ดำเนินการที่สำคัญหรือภารกิจอื่นๆ ของหน่วยงานของรัฐ/วัตถุประสงค์ (๑)	ความเสี่ยงที่ยังมีอยู่ (๒)	การปรับปรุง การควบคุมภายใน (๓)	ผู้รับผิดชอบ (๔)	สถานะการ ดำเนินการ (๕)	วิธีการติดตามและสรุปผลการประเมิน/ข้อคิดเห็น (๖)
๒. ด้านการเงิน พัสดุ และทรัพย์สิน <u>วัตถุประสงค์</u> เพื่อให้งานการเงิน การจัดซื้อ จัดจ้างถูกต้องตามระเบียบ ตรงตามความต้องการ ทันเวลา มีการใช้ เงินอย่างคุ้มค่าเป็นธรรม และมีประสิทธิภาพ	๑. ระบบฐานข้อมูลสินทรัพย์กรมประมง อาจมีความคลาดเคลื่อน ข้อมูล อาจไม่เป็นปัจจุบัน ๒. ระบบฐานข้อมูลสินทรัพย์กรมประมง อาจจะไม่มีความเสถียร ๓. ผู้ปฏิบัติงานด้านพัสดุอาจจะมีทักษะ ความรู้ ความเข้าใจต่อระเบียบที่ เกี่ยวข้องไม่เพียงพอต่อการปฏิบัติงาน	๑. มอบหมายเจ้าหน้าที่สอบทานข้อมูล สินทรัพย์ในทะเบียนคุมมีกับระบบ ฐานข้อมูลสินทรัพย์กรมประมงให้ข้อมูล ถูกต้องตรงกัน เพื่อเป็นฐานข้อมูล ในกรณีระบบฐานข้อมูลสินทรัพย์ กรมประมงไม่เสถียรและรายงาน ให้ผู้บังคับบัญชาทราบ ๒. ปรับปรุงระบบฐานข้อมูลสินทรัพย์ กรมประมงให้มีความเสถียร ๓. มอบหมายบุคลากรเข้ารับการพัฒนา ด้านการเงิน พัสดุ และทรัพย์สินอยู่ เสมอเพื่อเพิ่มทักษะ ความรู้ ความเข้าใจในการปฏิบัติงาน	กค. และทุก หน่วยงาน	★	<u>วิธีการติดตาม</u> - มีการจัดทำคำสั่งมอบหมายหน้าที่ความรับผิดชอบให้ เจ้าหน้าที่แต่ละคนเป็นลายลักษณ์อักษร โดยให้ตรวจสอบ ความถูกต้องก่อนการรับเงิน - จ่ายเงิน - สอบถามจากผู้ปฏิบัติงาน - รายงานผลการฝึกอบรมในด้านระเบียบฯ ขั้นตอนการ จัดซื้อจัดจ้าง การเบิกจ่าย และการบริหารพัสดุ ให้ผู้บริหารและ กบค. ทราบ - รายงานการจัดทำทะเบียนพัสดุครุภัณฑ์ให้ถูกต้องและเป็น ปัจจุบัน และเสนอผู้อำนวยการกอง - ติดตามจากรายงานแจ้งข้อผิดพลาดจากการปฏิบัติงานใน การจัดทำใบสำคัญในการจัดซื้อจัดจ้างและการส่งเบิก ใบสำคัญ <u>สรุปผลการประเมิน</u> - จัดประชุมภายใน สร้างความเข้าใจและติดตามการปฏิบัติ ตามระเบียบพัสดุและการเงินการคลังอย่างเคร่งครัด - ผู้บริหารมีการแจ้งเวียนหนังสือเกี่ยวกับระเบียบพัสดุและ การเบิกจ่าย จากกองคลังและฝ่ายพัสดุฯ - ฝ่ายพัสดุและการเงินประสานขอคำปรึกษาและคำแนะนำ จากกองคลังและพัสดุกรมประมง เมื่อมีข้อสงสัยในการ ปฏิบัติงาน - เจ้าหน้าที่ผู้รับผิดชอบเข้ารับฝึกอบรมในด้านระเบียบฯ ขั้นตอนการจัดซื้อจัดจ้าง การเบิกจ่าย และการบริหารพัสดุ ผ่านหลักสูตรอบรมออนไลน์ของสำนักงานคณะกรรมการ ข้าราชการพลเรือน (e – learning) เรียบร้อยแล้ว - มีการส่งบุคลากรที่รับผิดชอบเข้ารับการฝึกอบรม(เรียนรู้

ภารกิจตามกฎหมายที่จัดตั้งหน่วยงาน ของรัฐหรือภารกิจตามแผนการ ดำเนินการที่สำคัญหรือภารกิจอื่นๆ ของหน่วยงานของรัฐ/วัตถุประสงค์ (๑)	ความเสี่ยงที่ยังมีอยู่ (๒)	การปรับปรุง การควบคุมภายใน (๓)	ผู้รับผิดชอบ (๔)	สถานะการ ดำเนินการ (๕)	วิธีการติดตามและสรุปผลการประเมิน/ข้อคิดเห็น (๖)
					ด้วยตนเอง e-learning ตามหนังสือ ที่ กษ๐๕๐๓.๗/๙๒ ลงวันที่ ๘ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๕ เรื่อง ขออนุมัติเข้าอบรมหลักสูตร e-learning ของสำนักงาน ก.พ. ข้อคิดเห็น เนื่องจากปัญหาด้านงบประมาณที่จำกัด จึงมีการดำเนินการ ปรับวิธีการพัฒนาทักษะองค์ความรู้ของเจ้าหน้าที่ในรูปแบบ ออนไลน์ และการเรียนรู้ด้วยตนเอง
๓. ด้านบริหารทรัพยากรบุคคล <u>วัตถุประสงค์</u> เพื่อให้การบริหารจัดการบุคลากรกรม ประมงเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพและมี ประสิทธิผล	บุคลากรอาจจะมีทักษะความเชี่ยวชาญ สมรรถนะ ในการปฏิบัติงานไม่เพียงพอ	๑. วางแผนพัฒนาบุคลากรโดยการ เลือกหลักสูตรเกี่ยวกับการพัฒนา สมรรถนะ ซึ่งประกอบด้วย สมรรถนะหลัก สมรรถนะเฉพาะ สมรรถนะทางการ บริหาร อย่างน้อยคนละ ๑ หลักสูตร ๒. มอบหมายงานให้บุคลากรศึกษา เรียนรู้ดำเนินการตามสมรรถนะที่ กำหนด ๓. จัดการสอนงานในกลุ่มงาน ระหว่าง กลุ่มงาน หรือในตำแหน่งงานที่เกี่ยวข้อง ๔. มอบหมายให้บุคลากรมีการเรียนรู้ ด้วยตนเองผ่านทางช่องทางต่างๆ ๕. กำหนดเป็นตัวชี้วัดผู้บริหารระดับ กอง	กบค. และทุก หน่วยงาน	★	วิธีการติดตาม - ติดตามจากบุคลากรโดยมอบหมายให้บุคลากรพัฒนา สมรรถนะตนเองในรูปแบบต่าง ๆ - ติดตามจากบุคลากรที่ได้รับการสอนงานจากผู้ที่มี ประสบการณ์ในงานนั้น ๆ มาก่อน เพื่อถ่ายทอดองค์ความรู้ ให้กับบุคลากรอื่น ๆ ในแต่ละกลุ่มงาน - สนับสนุนให้เจ้าหน้าที่ในกองพัฒนาดตนเองในด้านต่าง ๆ อย่างต่อเนื่องทั้งในรูปแบบของหนังสือ เว็บไซต์ และ สอบถามผู้รู้ - ประสานงานกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้องเพื่อกำหนดตัวชี้วัด ผู้บริหาร และเสนอตัวชี้วัดให้อธิบดีพิจารณาให้ความ เห็นชอบตัวชี้วัดผู้บริหาร - วิเคราะห์และประเมินผลแผนพัฒนาบุคลากรรายบุคคล อย่างสม่ำเสมอ - ประชุมติดตามผล - ทำประวัติการส่งบุคลากรไปอบรม/สัมมนา และรายงานผล ในที่ประชุมทุกเดือน

ภารกิจตามกฎหมายที่จัดตั้งหน่วยงาน ของรัฐหรือภารกิจตามแผนการ ดำเนินการที่สำคัญหรือภารกิจอื่นๆ ของหน่วยงานของรัฐ/วัตถุประสงค์ (๑)	ความเสี่ยงที่ยังมีอยู่ (๒)	การปรับปรุง การควบคุมภายใน (๓)	ผู้รับผิดชอบ (๔)	สถานะการ ดำเนินการ (๕)	วิธีการติดตามและสรุปผลการประเมิน/ข้อคิดเห็น (๖)
					สรุปผลการประเมิน - บุคลากรเข้ารับการฝึกอบรม (เรียนรู้ด้วยตนเอง e-learning) และผ่านการฝึกอบรมคนละ ๑ หลักสูตร - บุคลากรได้รับการสอนงานจากผู้ที่มีประสบการณ์ในงานนั้นๆ - บุคลากรพัฒนาตนเองในช่องทางต่างๆ อย่างต่อเนื่อง - อธิบติกรมประมงเห็นชอบตัวชี้วัดผู้บริหารและดำเนินการ ประสานเจ้าหน้าที่ผู้รับผิดชอบการจัดทำตัวชี้วัดผู้บริหาร ข้อคิดเห็น บุคลากรได้รับการพัฒนาสมรรถนะด้วยวิธีการต่างๆ ซึ่งควร ดำเนินการอย่างต่อเนื่องในแต่ละปีงบประมาณ เนื่องจาก ความรู้ เทคโนโลยี และข้อมูลต่างๆ ที่ใช้ในการปฏิบัติงานนั้น มีการเปลี่ยนแปลงอยู่เสมอ

สถานะการดำเนินการ
★ = ดำเนินการแล้วเสร็จ
X= ยังไม่ได้ดำเนินการ
O= อยู่ระหว่างดำเนินการ

ชื่อผู้รายงาน.....
(.....)

รักษาราชการแทนอธิบดีกรมประมง
วันที่ เดือนพฤศจิกายน พ.ศ. ๒๕๖๖

หมายเหตุ

กรป. คือ กองตรวจสอบเรือประมง สินค้าสัตว์น้ำ และปัจจัยการผลิต
 กคพ.คือ กองโครงการอันเนื่องมาจากพระราชดำริและกิจกรรมพิเศษ
 ศทส.คือ ศูนย์เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร
 สปก. คือ สำนักงานประมงพื้นที่กรุงเทพมหานคร
 กตร. (สนง.ปจ.) คือกองตรวจราชการ(สำนักงานประมงจังหวัด)
 กค.คือกองบริหารการคลัง
 กบค.คือ กองบริหารทรัพยากรบุคคล

รายงานการสอบทานการประเมินผลการควบคุมภายในของผู้ตรวจสอบภายใน

เรียน อธิบดีกรมประมง

ผู้ตรวจสอบภายในของกรมประมงได้สอบทานการประเมินผลการควบคุมภายในของหน่วยงาน สำหรับระยะเวลา สิ้นสุด วันที่ ๓๐ เดือนกันยายน พ.ศ. ๒๕๖๖ ด้วยวิธีการสอบทานตามหลักเกณฑ์กระทรวงการคลังว่าด้วยมาตรฐาน และหลักเกณฑ์ปฏิบัติการควบคุมภายในสำหรับหน่วยงานของรัฐ พ.ศ. ๒๕๖๑ โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อให้ความเชื่อมั่น อย่างสมเหตุสมผลว่า ภารกิจของหน่วยงานจะบรรลุวัตถุประสงค์ของการควบคุมภายในด้านการดำเนินงานที่มี ประสิทธิภาพ ประสิทธิภาพ ด้านการรายงานที่เกี่ยวกับการเงิน และไม่ใช้การเงินที่เชื่อถือได้ ทันเวลา และโปร่งใส รวมทั้งด้านการปฏิบัติตามกฎหมายระเบียบ และข้อบังคับที่เกี่ยวข้องกับการดำเนินงาน

จากผลการสอบทานดังกล่าว ผู้ตรวจสอบภายในเห็นว่า การควบคุมภายในของกรมประมง มีความเพียงพอ ปฏิบัติตามมาตรฐานอย่างต่อเนื่อง และเป็นไปตามหลักเกณฑ์ปฏิบัติการควบคุมภายใน สำหรับหน่วยงานของรัฐ พ.ศ. ๒๕๖๑

อย่างไรก็ดี มีข้อตรวจพบและหรือข้อสังเกตเกี่ยวกับการควบคุมภายในและหรือการปรับปรุงการ ควบคุมภายใน ดังนี้

๑. ความเสี่ยง พบว่า การระบุความเสี่ยงในงวดปัจจุบันเป็นความเสี่ยงที่เคยเกิดขึ้นในงวดก่อน
๒. การควบคุมภายในและหรือการปรับปรุงการควบคุมภายใน พบว่า กิจกรรมการควบคุม ในบางกิจกรรมยังไม่สามารถแก้ไขหรือลดความเสี่ยงที่ยังมีอยู่ให้ลดลงหรือยอมรับได้

ลายมือชื่อ.....

ตำแหน่ง...ผู้อำนวยการกลุ่มตรวจสอบภายใน..

วันที่...๒๗...เดือน..พฤศจิกายน..พ.ศ. ๒๕๖๖..